

Verksamhetsberättelse 2008

Institutionen för nordiska språk
med nederländska avdelningen

**Stockholms
universitet**

A large, light gray graphic of a branch with several leaves and two small circular fruits, positioned on the left side of the page.

Verksamhetsberättelse 2008

Institutionen för nordiska språk
med nederländska avdelningen

**Stockholms
universitet**

Verksamhetsberättelse 2008

Institutionen för nordiska språk
med nederländska avdelningen
Stockholms universitet

Ansvarig utgivare: prefekt Hans Strand
Redigering: Pia Nordin

Tryckeri: US-AB, Stockholm 2008

Innehåll

Nordiska språk

1 Institutionen	7
1.1 Organisation	7
1.2 Institutionens personal	8
1.3 Permanenta arbetsgrupper	10
1.4 Skyddsombud	11
1.5 Prefekten har ordet	11
2 Undervisning och utbildning	14
2.1 Grundutbildning	14
2.1.1 Efterfrågan och kursutbud	14
2.1.2 Anslag och prestationer	14
2.1.3 Lärarutbildningar	15
2.1.4 Uppdragsutbildningar	16
2.2 Översikt över kursutbudet	17
2.3 Forskarutbildning	22
2.3.1 Forskarskolan	22
2.4 Internationellt forskar-, lärar- och studentutbyte	23
2.4.1 Gästforskare	23
2.4.2 Utresande lärare	24
2.4.3 Studenter som läst i Stockholm	24
2.4.3.1 NORDKURS – de nordiska sommarkurserna	24
2.4.3.2 Utbytes- och gäststudenter	24
2.4.4 Studenter som rest ut från Stockholm	25
3 Pedagogiskt utvecklingsarbete och kompetenshöjande åtgärder	26
3.1 Allmänt	26
3.2 Fristående kurser i svenska/nordiska språk	27
3.3 Språkkonsultprogrammet	27
3.4 Svenska som främmande språk	27
3.5 Svenska som andraspråk för döva	28
3.6 Tisus: Test i svenska för universitets- och högskolestudier	29
4 Forskning	31
4.1 Projekt finansierade med externa medel	32
4.2 Annan pågående forskning	37
4.3 Pågående avhandlingsarbeten	38
4.4 Pågående licentiatarbeten	39
5 Disputationer	40
6 Högre seminarier och kollokvier vid institutionen	41

6.1 Högre seminariet	41
6.2 Fonologikollokviet	43
6.3 Forskarskolan	44
6.4 Grammatikkollokviet	45
6.5 Interaktionsseminariet	46
6.6 Kollokvier i svenska som andraspråk	47
6.7 Kollokviet för historisk språkforskning	48
6.8 Skrivforskningskollokviet	49
7 Konferensvärdskap	51
8 Verksamhet utanför Sverige	52
8.1 Varaktigt samarbete	52
8.1.1 Institutionen	52
8.1.2 Enskilda personer	52
8.2 Gästföreläsare och enstaka föredrag	52
9 Förtroendeuppdrag	54
9.1 Uppdrag inom Stockholms universitet	54
9.2 Uppdrag i vetenskaplig/forskningspolitisk styrelse eller nämnd	54
9.3 Priser, stipendier o.d.	55
9.4 Ledamot i akademier o.d.	55
9.5 Medlem i redaktionskommitté/Editorial Board	55
9.6 Övriga externa förtroendeuppdrag	55
10 Enstaka uppdrag	57
10.1 Sakkunnig vid tjänstetillsättning	57
10.2 Ledamot av betygsnämnd	57
10.3 Fakultetsopponent	57
11 Publikationer av anställda vid institutionen	59
11.1 Vetenskapliga publikationer	59
11.1.1 Bok/rapport	59
11.1.2 Redaktörskap	59
11.1.3 Artikel i bok	59
11.1.4 Artikel i konferensvolym	59
11.1.5 Artikel i tidskrift	60
11.1.6 Recension	60
11.2 Övriga publikationer	61
11.2.1 Bok/rapport	61
11.2.2 Artikel i bok	61
11.2.3 Artikel i tidskrift	62
11.2.4 Recension	62
11.2.5 Övrigt	62
12 Institutionens publikationer	63

12.1 ACTA: Acta Universitatis Stockholmiensis. Stockholm Studies in Scandinavian Philology	63
12.2 MINS: Meddelanden från Institutionen för nordiska språk	63
12.3 Avhandlingar, uppsatser och examensarbeten	63
12.3.1 Doktorsavhandlingar	63
12.3.2 Magisteruppsatser	64
12.3.3 Kandidatuppsatser	65
12.3.4 Examensarbeten på Språkkonsultlinjen	66

Nederländska

13 Nederländska avdelningen	67
13.1 Avdelningens organisation	67
13.2 Avdelningens personal	67
13.3 Permanenta arbetsgrupper	67
14 Undervisning och utbildning	68
14.1 Grundutbildning	68
14.1.1 Efterfrågan och kursutbud	68
14.1.2 Budget, uppdrag och prestationer	68
14.1.3 Översikt över kursutbudet	68
14.2 Forskarutbildning	69
14.3 Internationellt forskar-, lärar- och studentutbyte	69
14.3.1 Gästföreläsningar	69
14.3.2 Studenter som läst i Stockholm, vid Nederländska avdelningen	69
14.3.2.1 Utbytes- och gäststudenter	69
14.3.3 Studenter som rest ut från Stockholm	70
15 Utvecklingsarbete	71
16 Forskning	72
16.1 Projekt finansierade med externa medel	73
16.2 Pågående avhandlingsarbeten	73
17 Externa kontakter och samarbeten	74
17.1 Deltagande i konferenser och kurser utanför institutionen	74
17.2 Annat mer varaktigt samarbete	74
17.2.1 Enskilda personer	75
18 Förtroendeuppdrag	76
18.1 Uppdrag inom Stockholms universitet	76
18.2 Uppdrag i vetenskaplig/forskningspolitisk styrelse eller nämnd	76
19 Enstaka uppdrag	77
19.1 Lektor/fackgranskare	77
20 Publikationer av anställda vid avdelningen	78

20.1 Vetenskapliga publikationer	78
20.1.1 Bok	78
20.1.2 Artikel i bok.....	78
20.1.3 Artikel i tidskrift	78
20.2 Övriga publikationer	79
20.2.1 Artikel i tidskrift	79
20.2.2 Recension	79
21 Avdelningens publikationer	80
21.1 Avhandlingar och uppsatser	80
21.1.1 Doktorsavhandlingar	80
21.1.2 Magisteruppsatser	80
21.1.3 Kandidatuppsatser	80

1 Institutionen

1.1 Organisation

Institutionen för nordiska språk ansvarar för utbildning och forskning inom svenska språket, övriga nordiska språk samt nederländska.

Avdelningen för nederländska fördes till Institutionen för nordiska språk den 1 januari 2003. Avdelningen sammanställer sin egen verksamhetsberättelse för år 2007 (se kap. 13 och framåt).

Institutionsstyrelsen (se nedan) har det övergripande ansvaret för institutionen. *Prefekten* är dess chef och representerar därmed en av universitetets ledningsfunktioner. För grundnivå och avancerad nivå ansvarar institutionens *studierektorer* (se 1.2). Assistent i grundutbildningen ger också *studierådgivarna*. För forskarutbildningen svarar *professorerna* och *handledarkollegiet*. *Administrationen* sköter löpande ärenden (ekonomi, studentregistrering, schemaläggning m.m.).

Institutionsstyrelsen för nordiska språk beslutar om riktlinjer för institutionens verksamhet och har ansvar för all dess utbildning. I institutionsstyrelsen ingår prefekten (ordförande, självskriven ledamot), ställföreträdande prefekten (självskriven ledamot), fyra representanter för lärare, en ämnesföreträdare för vardera svenska som andraspråk för döva och nederländska, en representant för teknisk och administrativ personal, samt tre representanter för studenter. (Vissa platser har dock varit vakanta under året, och från 2009-01-01 har styrelsen en ny sammansättning.)

Information om institutionen och vår verksamhet finns på:

- www.nordiska.su.se
- www.nordiska.su.se/nederlandska
- www.nordiska.su.se/tisus
- www.nordiska.su.se/english.

Ledamöter av institutionsstyrelsen

Självskrivna ledamöter: Hans Strand, prefekt och Gunlög Sundberg, stf. prefekt.

Lärarrepresentanter: *Ordinarie:* Cecilia Falk, Roger Nyborg, Rune Palm, Kristina Svartholm (svenska som andraspråk för döva, t.o.m.

2008-06-30). *Suppleanter*: Ylva Carlsson, Karin Junefelt, Anja Peterson, Sven Lange.

Teknisk och administrativ personal: *Ordinarie*: Britt Arvidsson. *Suppleant*: Eva Bogren.

Studentrepresentanter: *Ordinarie*: Andreas Nord. *Suppleant*: Sara Myrberg.

Protokollförare: *Ordinarie*: Eva Engfeldt.

1.2 Institutionens personal

Professorer: Cecilia Falk, prof. i svenska språket; Staffan Hellberg, prof. i nordiska språk; prof i svenska språket; Anna-Malin Karlsson (fr.o.m. 2008-03-01; tjl. 90 % från 2008-09-01), Sven Lange, prof. i nordiska språk; Tomas Riad, prof. i nordiska språk; Hans Strand, prof. i svenska språket, särskilt nusvenska; Kristina Svartholm, prof. i svenska som andraspråk för döva (t.o.m. 2008-06-30).

Professor emerita: Ulla-Britt Kotsinas, Barbro Söderberg.

Prefekt: Hans Strand, prof.

Stf. prefekt: Gunlög Sundberg, univ. lektor.

Studierektorer: Judith Chrystal (grundnivå, fristående kurser, Språkkonsultprogrammet), Ylva Carlsson (lärarutbildningarna, kombinationsprogrammet, svenska som främmande språk), Cecilia Falk (avancerad nivå, forskarutbildning), Annika Johansson (nederländska – se även 13.1).

Huvudansvarig för forskarutbildningen: Cecilia Falk, prof.

Universitetslektorer: Anders Björkvall, FD; Mona Blåsjö, FD; Ylva Carlsson, FD; Judith-Ann Chrystal, FD; Kristina Danielsson, FD; Ulla Ekvall, doc.; Bodil Hedeboe, Ph.D.; Gunilla Jansson, doc.; Olle Josephson, doc. (tjl.); Karin Junefelt, doc.; Kristina Jämtelid, FD (t.o.m. 2008-05-31; tjl. från 2008-01-01); Linda Kahlin, FD (vik. fr.o.m. 2008-09-01), Anna-Malin Karlsson, doc. (t.o.m. 2008-02-28); Magnus Källström, FD (vik.); Inger Larsson, doc.; Inger Lindell, FD; Per Mårtenson, FD; Rune Palm, doc.; Gunlög Sundberg, FD, Jan Svanlund, FD; Karolina Wirdenäs, FD; Anna Vogel, FD (vik. fr.o.m. 2008-01-01).

Gästlärare: Karin Milles, FD (t.o.m. 2008-05-31); Thomas Wrigstad, FK; Hanna Ögren, FK, språkkonsult.

Norsk gästlärare: Sandra Marsh, Cand.Philol. (t.o.m. 2008-06-30), Tor Arne Haugen, MA (fr.o.m. 2008-08-01).

Gästforskare: Dominika Skrzypek, FD (t.o.m. 2008-06-07). Sonya, Steblin-Kamenskaya (fr.o.m. 2008-09-01).

Universitetsadjunkter: Birgitta Barnes, FK (vik. t.o.m. 2008-06-16); Blomström, Vendela (vik. t.o.m. 2008-03-31 och därefter fast anställd); Mats Brynje, FK (vik. t.o.m. 2008-06-30); Margaretha Correll, FM, BA (pension 2008-10-01); Anders Eklund, FK; Gunilla Gentzel, FK; Anna Hallström, Stina Hållsten, FK, språkkonsult (vik. fr.o.m. 2008-07-01); Maria Lim Falk, FK (vik); Ingrid Lennartsson Hokkanen, FM; Peter Lundkvist (fr.o.m. 2008-08-01); Roger Nyborg, FK; Catarina Persson, FK (vik. fr.o.m. 2008-01-01); Anja Peterson, FK; Olof Poignant, FK (vik. t.o.m. 2008-01-31); Suzanne Rosendahl (vik. fr.o.m. 2008-02-01 t.o.m. 2008-07-31); Håkan Rosenqvist, FK; Krister Schönström, Schött, Kristina, FK (vik. fr.o.m. 2008-01-14) FK; Pia Simper-Allen, FK; Bo Inge Skarström, FM; Annika Spolin, FK; Karin Spolin, FK (vik. fr.o.m. 2008-08-01), Jeanna Wennerberg, FD; Viveca Zetterberg, FK (vik. fr.o.m. 2008-08-01), Urban Östberg, FK.

Doktorander (anställda): Gerrit Berends, FM (t.o.m. 2008-01-01); Maria Bylin, FM, språkkonsult; Ulrika Djärv, FK; Linda Kahlin, FK (t.o.m. 2008-04-01); Sara Van Meerbergen, lic.; Sara Myrberg, FK; Andreas Nord, FM, språkkonsult; Jonatan Pettersson; Theresia Pettersson, FM (fr.o.m. 2008-08-20); Olof Poignant, FK (fr.o.m. 2008-02-01), FK; Lisa Rudebeck, FM, språkkonsult; Gustav Westberg, FM (fr.o.m. 2008-08-20).

Amanuens: Yvonne Carlsson, FK.

Teknisk/administrativ personal: Britt Arvidsson; Johan Asplund; Eva Bogen; Eva Engfeldt; István Kozma, FK; Pia Nordin, FK, språkkonsult; Ann-Cathrine Olsson Nyström; Elisabeth Sjödel, FK.

Kursföreläsare:

- *Akademiskt skrivande:* Anna Vogel (vt), vakant (ht).
- *Barns språkutveckling:* Karin Junefelt.
- *Danska:* Bodil Hedeboe.
- *Kommunikation i tal och skrift:* Anna Vogel (vt), vakant (ht).
- *Läroarbildningarna:* Ylva Carlsson.
- *Magisternivån, samtliga inriktningar:* Cecilia Falk.

- *Nederländska*: Annika Johansson (se även 13.2).
- *Norska*: Sandra Marsh (vt), Tor Arne Haugen (ht).
- *Nordiska språk, historisk inriktning*: Rune Palm.
- *Praktisk retorik*: Bo Inge Skarström.
- *Provkonstruktion och bedömning av språkfärdighet* (endast ht): vakant.
- *Skriva i arbetet för akademiker med svenska som andraspråk*: Anja Peterson.
- *Skriva i arbetet för studenter med annat modersmål än svenska*: Anja Peterson.
- *Skrivande i yrkeslivet*: Anna Vogel (vt), vakant (ht).
- *Skrivutveckling under skoltiden*: Inger Lindell.
- *Språkkonsultprogrammet*: Gunlög Sundberg, Karolina Wirdenäs.
- *Språklig fördjupning för svensklärare*: Inger Lindell.
- *Svenska I, II och kandidatnivå*: Inger Lindell.
- *Svenska för studenter med utländsk förutbildning*: Roger Nyborg.
- *Svenska som andraspråk I, II och kandidatnivå*: Gunilla Jansson.
- *Svenska som andraspråk för döva* (endast vt): Kristina Svart-holm.
- *Svenska som främmande språk, nivå 1/Kurser för utbytesstudenter*: Anders Eklund.
- *Svenska som främmande språk, nivå 2*: Ingrid Lennartson-Hokkanen.
- *Svenska som främmande språk, nivå 3/Behörighetsgivande kurs i svenska*: Ingrid Lennartson-Hokkanen.
- *Tala och skriva för svensklärare* (endast ht): Inger Lindell.
- *Text- och textdesign*: Anders Björkvall.
- *Textvärldar i och utanför skolan* (endast ht): Inger Lindell.
- *Översättning svenska/teckenspråk* (endast vt): Pia Simper-Allen.

1.3 Permanenta arbetsgrupper

Ledningsgrupp: Ylva Carlsson, Judith Chrystal, Eva Engfeldt, Cecilia Falk, Hans Strand (ordf.), Gunlög Sundberg.

Professorsråd: Cecilia Falk, Staffan Hellberg (ordf.), Anna-Malin Karlsson (fr.o.m. 2008-03-01), Sven Lange, Tomas Riad, Hans Strand, Kristina Svartholm (t.o.m. 2008-06-30).

son (t.o.m. 2008-06-10), Sara Myrberg (fr.o.m. 2008-10-01), Andreas Nord, Jan Svanlund (fr.o.m 2008-06-11), Sara Van Meerbergen.

Handledarkollegium: Anders Björkvall, Ulla Ekvall, Cecilia Falk (sammankallande), Staffan Hellberg, Gunilla Jansson, Anna-Malin Karlsson, Sven Lange, Inger Larsson, Rune Palm, Tomas Riad, Hans Strand, Jan Svanlund, Kristina Svartholm (t.o.m. 2008-06-30), Ingrid Wikén Bonde, Karolina Wirdenäs.

Biblioteksgrupp: Yvonne Carlsson (ansvarig för inst.biblioteket), Kristina Danielsson, Ulrika Djärv, Gunilla Jansson, Sven Lange, Inger Larsson (sammankallande), Roger Nyborg, Tomas Riad.

Grupp för bedömning av studenters språkfärdighet: Maria Lim Falk, Per Mårtenson, Håkan Rosenqvist (sammankallande).

Jämställhetsgrupp: Johan Asplund, Lisa Rudebeck, Anna Vogel.

1.4 Skyddsombud

Skyddsombud: Johan Asplund, Gunilla Gentzel.

Studerandeskyddsombud för institutionens doktorander: Jonatan Pettersson.

1.5 Prefekten har ordet

Ekonomiskt var 2008 ett förhållandevis bra år. Vi lyckades hålla ställningarna på våra olika kurser inom grundutbildningen och alltså i stort sett producera det antal håsar och håpar som utlovats. Därmed blev vi inte – totalt sett – återbetalningsskyldiga i någon högre grad, vilket tyvärr däremot blev fallet 2007. Särskilt bra gick svenska som främmande språk där vi producerade 44 håsar/håpar mer än beräknat.

2008 var ett bra år också när det gäller forskarutbildningen: tre nya doktorsavhandlingar lades fram (Stina Hållsten, Linda Kahlin och Maria Lim Falk) och en fjärde person (Andreas Nord) disputerade den 10 januari 2009, dvs. då det ännu var hösttermin. Två nya doktorander i nordiska språk antogs dessutom (Theresia Pettersson och Gustav Westerberg). Vidare erhöll vi medel för och startade en forskarskola i Läs- och skrivutveckling inom ramen Lärarlyftet: 16 doktorander med avsikt att avlägga licentiatexamen antogs till forskarskolan; fyra av dessa är dessutom inskrivna vid vår egen institution (Helena Krantz, Nils Larsson, Susanne Staf och Karin Wesslén).

Fyra externfinansierade projekt startade också: ”Rekrytering, socialisering och representativitet i offentlig förvaltning. Språk och kultur för mångfald i statliga organisationer” (projektledare Gunlög Sundberg), finansierat av Riksbankens jubileumsfond, ”Skilda världar? Textaktiviteter hemma som resurs för lärande i skolan” (projektledare Anders Björkvall), finansierat av Vetenskapsrådet och ”Content Embedded Literacy Education for the New Economy” (EU-projekt, lokal projektledare Anna-Malin Karlsson). Anna Vogel har under året dessutom medverkat i ”Central vokabulär i ett typologiskt perspektiv” (projektledare Maria Koptjevskaja Tamm), finansierat av Åke Wibergs stiftelse.

Arbetsmiljön och jämställdhetsarbetet har stått i fokus även i år, och i juni antog vi en jämställdhetsplan för perioden juli 2008 – december 2009 där ett av flera viktiga mål är att från 2010 så ska jämställdhetsplanen bli en del av och ingå i handlingsplanen för systematiskt arbetsmiljöarbete (Handlingsplan för systematiskt arbetsmiljöarbete inklusive jämställdhetsplan).

I övrigt har verksamheten i hög grad präglats av sammanslagningen med Lärarhögskolan, något som inneburit såväl en hel del merarbete som stora utmaningar på alla nivåer. Vidare kan bland annat följande framhållas:

- Svenska som andraspråk för döva överfördes 2008-07-01 till Institutionen för lingvistik.
- Vendela Blomström blev fast anställd som universitetsadjunkt i svenska som främmande språk.
- Vi stod värd för konferensen Svenskans beskrivning, som hölls för 30:e gången och därför inramades med extraordinära festligheter av olika slag. Värt att notera här är att även den första Svenskans beskrivning gick av stapeln i Stockholm, närmare bestämt 1963.
- Vi startade ett antal nya kurser på grundnivå: bland annat tre nätbaserade distanskurser (Danska som grannspråk – läsfärdighet, Vikingatidens och medeltidens texter och Nederländsk läsfärdighet) samt tre fortbildningskurser för lärare (Skrivande i yrkeslivet, Akademiskt skrivande och Provkonstruktion och bedömning av språkfärdighet).
- Vi har under året drivit inte mindre än tre olika seminarier (högre seminariet, forskarskolans högre seminarium och interaktionsseminariet) samt fem olika kollokvier (fonologikollokviet, grammatikkollokviet, kollokvier i svenska som andraspråk, kollok-

viet för historisk språkforskning och skrivforskningskollokviet). Därtill kommer också våra personalmöten och pedagogiska seminarier där skilda ämnen behandlats samt den årliga fortbildningsserien vars tema i år var svenska som andraspråk.

Om detta och mycket annat kan man läsa på de sidor som följer. Kort sagt: aktivitetsgraden är hög och verksamheten omfattande!

2 Undervisning och utbildning

Arbetet inom grundutbildningen har i hög grad präglats av sammanläggningen med Lärarhögskolan där avsevärd tid och energi gått åt till att få den nya organisationen att fungera, utarbeta nya kursplaner, komma överens med andra institutioner om lämplig arbetsfördelning m.m. Inom forskarutbildningen så var det i stället arbetet med den nya Forskaruskolan i läs- och skrivutveckling som kom att dominera och som blev mycket intensivt eftersom beskedet om att vi fått detta uppdrag kom i ett mycket sent skede (senvåren 2008).

2.1 Grundutbildning

2.1.1 Efterfrågan och kursutbud

Söktalen för våra kurser var i princip oförändrade under 2008. Vi kunde dock notera en viss minskning för kursen Kommunikation i tal och skrift och fortsättningskursen Text och textdesign fick ställas in höstterminen 2008.

En ny norsklektor tillträdde augusti 2008 och därför erbjöds endast en kurs i norsk under hösten. Flera nya kurser i norska utvecklades dock under hösten och erbjuds fr.o.m. 2009.

Två nya distanskurser gavs under 2008. Kursen Danska som grannspråk – läsfärdighet startade våren 2008 och en distansvariant av Vikingatidens och medeltidens texter startade hösten 2008.

Tre nya fortbildningskurser för lärare startades under året. Dessa är avsedda för lärare som vill bygga på sin utbildning för att kunna undervisa på högstadiet och/eller gymnasiet.

Under 2008 slutfördes Bologna-anpassningen av våra kurser och vissa revideringar av lärandemål och betygskriterier gjordes.

2.1.2 Anslag och prestationer

Anslagen till institutionens grundutbildningar under 2008 var drygt 31 miljoner. Här ingår då svenska/nordiska språk, svenska som främmande språk, vår medverkan inom lärarutbildningen samt nederländska (den senare erhöll ca 1,2 miljoner) men däremot inte svenska som andra-

språk för döva, som överfördes till Institutionen för lingvistik 2008-07-01. Dessutom erhöll vi 425 tkr för de nordiska sommarkurserna och 1 miljon för Tisus, två uppdrag inom grundutbildningen som också legat vid resp. ligger vid vår institution. Sammantaget innebär detta alltså att våra anslag under 2008 ökat något jämfört med 2007 då vi erhöll drygt 30 miljoner (denna summa inkluderar då även medel till Svenska som andraspråk för döva och de ca 5 miljoner som vi fick från dåvarande Lärarhögskolan i Stockholm (LHS) för våra åtaganden inom lärarutbildningen).

När det gäller årets prestationer så blev utfallet följande:

- svenska/nordiska språk: takbeloppet (696) nåddes med viss marginal (706) vilket resulterade i att vi fick 100 tkr extra för denna överproduktion
- svenska som främmande språk: takbeloppet (519) nåddes med god marginal (563) vilket resulterade i att vi fick 440 tkr extra för denna överproduktion
- nederländska: takbeloppet (57) nåddes inte helt (52), vilket resulterade i att vi fick betala tillbaka en del av anslaget (28 tkr)
- lärarutbildningen: takbeloppet nåddes inte helt, vilket ledde till att vi fick betala tillbaka en del av anslaget ($549 + 43 = 592$ tkr; olika bud har dock förekommit här varför denna siffra är något osäker).

Sammanfattningsvis kan alltså konstateras att 2008 var ett bättre år än 2007 i prestationshänseende, dvs. vi levde i stort sett upp till våra åtaganden (takbelopp), och återbetalningsskyldigheten blev därför betydligt mindre i år (högst 80 tkr jämfört med ca 1,4 miljoner 2007).

2.1.3 Lärarutbildningar

Efter den omfattande omorganisationen av lärarutbildningen i samband med samgåendet mellan Stockholms universitet och Lärarhögskolan i Stockholm (LHS) har samarbetet fortsatt med den nya utbildningsvetenskapliga institutionen, Institutionen för utbildningsvetenskap med inriktning mot språk och språkutveckling (USOS). Övriga institutioner vi arbetar mycket nära tillsammans med är dels, liksom tidigare, Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria, dels Centrum för tvåspråkighetsforskning i och med att vi valt att ytterligare lyfta fram frå-

gor kring det mångspråkiga och mångkulturella Sverige i samband med läs- och skrivinlärning och språkutveckling.

Samtidigt som vi tillsammans med dessa institutioner sjösatt nya kurser inom lärarutbildningen på Stockholms universitet har också diskussionen varit livlig om den för hela landet viktiga Lärarutbildningsutredningen (S. Franke) och hur denna skulle te sig i jämförelse med de nya kurser vi arbetat fram. Arbetet med en ny omgång kurser för lärarstudenter med olika inriktningar, nya lärandemål och betygskriterier har varit mycket intensivt och engagerat många. Även kombinationsutbildningen på vår egen institution har omarbetats för att göra det möjligt för studenterna att ta ut en masterexamen.

Samarbetet med Högskolan Gotland avslutades för denna gång i och med att gruppen blivande gymnasielärare blev klara med sina svenskstudier (nivån 91–120 hp).

2.1.4 Uppdragsutbildningar

Läraryftet fortsatte under 2008 och Skolverket upphandlade två kurser av oss för 2008 – Kommunikation i arbetslivet och bedömning av språkfärdighet för sfi-lärare som gavs första gången hösten 2008 och Genrepedagogik som språkutvecklande arbetssätt för tidigarelärare. Den senare ställdes in höstterminen 2008 på grund av lågt sökta. En tredje kurs, Barn och ungdomars möten med skrift och andra visuella kommunikationsformer, utvecklades under hösten och upphandlades av Skolverket för höstterminen 2009.

Vårt samarbete med Frans Schartaus Handelsinstitut fortsatte och vi gav kurserna Kundkommunikation och kunddialog för apotekstekniker och Projektarbetsmetodik för medicinska sekreterare under året. Vi fortsatte även samarbetet med Statsvetenskapliga institutionen, Stockholms universitet, i form av kursen Högre praktisk förvaltningskunskap.

Uppdraget för Rikspolisstyrelsen, att ta fram nya antagningsprov för polisutbildningen och utbilda provbedömarna, fortsatte under 2008. Ett prov genomfördes i skarpt läge och följdes upp under året och ytterligare ett prov utvecklades. Utbildningen av provbedömarna genomfördes också under året.

Under året genomfördes också seminarier och handledning i språkfärdighetsbedömning för Stockholms stads utbildningsförvaltning.

2.2 Översikt över kursutbudet

Studenter/termin: Kurs som inte gavs markeras med –. Inställd kurs p.g.a. inga sökande markeras med 0.

GRUNDNIVÅ		studenter/termin	
Program		vt -08	ht -08
Språkkonsultprogrammet, 180 hp, termin 2–3		21	20
Fristående kurser i svenska/nordiska språk		vt -08	ht -08
Svenska			
Svenska I, 30 hp		62	73
Svenska II, 30 hp		26	17
Svenska kandidatkurs, 30 hp		10	9
Svenska III, 15 hp		5	4
Kommunikation i tal och skrift, 30 hp		24	22
Text och textdesign, 30 hp		15	–
Svenska som andraspråk			
Svenska som andraspråk I, 30 hp (helfart)		–	43
Svenska som andraspråk I, 30 hp (halvfart)		17	–
Svenska som andraspråk II, 30 hp (helfart)		29	–
Svenska som andraspråk II, 30 hp (halvfart)		–	20
Svenska som andraspråk kandidatkurs, 30 hp (helfart)		1	4
Svenska som andraspråk kandidatkurs, 30 hp (halvfart)		2	5
Svenska som andraspråk III, 15 hp		2	9

Fristående kurser i svenska/nordiska språk	vt -08	ht -08
Svenska för studenter med utländsk förutbildning		
Svenska för studenter med utländsk förutbildning, 30 hp	27	29
Skrivande i arbetslivet för studenter med annat modersmål än svenska, 6 hp	19	16
Skriva i arbetet för studenter med svenska som andraspråk, 9 hp	10	12
Nordiska språk med historisk inriktning		
Vikingatidens och medeltidens texter, 30 hp (halvfart, kväll)	10	12
Vikingatidens och medeltidens texter, 30 hp (halvfart, distans)	–	13
De nordiska språken i tid och rum, 30 hp (halvfart)	3	5
Nordiska språk med historisk inriktning kandidatkurs, 30 hp (halvfart)	1	1
Fornisländska I, 7,5 hp	–	7
Runologi I, 7,5 hp	–	12
Danska		
Danska – språk i förändring, 7,5 hp (halvfart)	26	–
Danska – språk och kultur, 7,5 hp (halvfart)	–	32
Danska – språk och språkvariation, 7,5 hp (halvfart)	26	–
Dansk litteratur, 7,5 hp (halvfart)	–	13
Danska som grannspråk – läsfärdighet, 7,5 hp (distans)	17	21
Danska II, 30 hp (halvfart)	2	7
Norska		
Norsk barnlitteratur, 7,5 hp	16	–
Norsk samtidslitteratur, 7,5 hp	9	–
Norska – språk och kultur, 7,5 hp (halvfart)	–	33

Fristående kurser i svenska/nordiska språk	vt -08	ht -08
Barns språkutveckling		
Barns språkutveckling I, 15 hp (halvfart)	8	21
Barns språkutveckling II, 15 hp (halvfart)	7	–
Barns språk, 7,5 hp	14	–
Muntlig och skriftlig framställning		
Akademiskt skrivande, 7,5 hp	29	32
Praktisk retorik, 15 hp (halvfart, dag)	21	37
Praktisk retorik, 15 hp (halvfart, kväll)	79	92
Skrivande i yrkeslivet, 7,5 hp (halvfart, kväll)	50	48
Övriga kurser		
Nordisk barnlitteratur, 7,5 p (halvfart, kväll)	19	–
Provkonstruktion och bedömning av språkfärdighet, 7,5 hp (halvfart, kväll)	–	10
Skrivutveckling under skoltiden, 7,5 hp (helfart, dag)	3	3
Språklig fördjupning för svensklärare, 30 hp (helfart, dag)	–	3
Tala och skriva för svensklärare, 15 hp (helfart, dag)	–	3
Textvärldar i och utanför skolan, 15 hp (helfart, dag)	–	1
Nordisk barnlitteratur, 7,5 hp (halvfart, kväll)	19	–
Svenska som främmande språk		
Nivå 2, 30 hp, helfart	66	83
Nivå 2, 30 hp, halvfart	24	26
Behörighetsgivande kurs i svenska, 30 hp, helfart	75	78

Behörighetsgivande kurs i svenska, 30 hp, halvfart	20	26
Svenska som främmande språk för utbytesstudenter, nivå 1, 2, 3.	412	802
Läroartutbildningar	vt -08	ht -08
Språk och språkutveckling I (föreskole/grundskollärare termin 1):	78	33
Språk och språkutv. hos barn och ungdom, 15 hp		
Elevers textvärldar, 7,5 hp		
Språk och språkutveckling II (förskole/grundskollärare termin 2):	45	70
Språk, språkbruk och identitet, 7,5 hp		
Svenska med didaktisk inriktning I (högstade/gymnasielärare termin 1):	48	41
Språk och språkutv. hos barn och ungdom, 15 hp		
Flerspråkighet och språkkontakt, 7,5 hp		
Svenska med didaktisk inriktning II (högstade/gymnasielärare termin 2):	38	42
Text, kontext och tillämpning, 7,5 hp		
Fördjupningsspecialisering. Svenska m. språklig och litterär fördjupning – utan examensarbete (högstade/gymnasielärare termin 3):	42	39
Talandets och skrivandets konst, 15 hp		
Fördjupningsspecialisering. Svenska m. språklig fördjupning – med el. utan examensarbete (högstade/gymnasielärare termin 4):	13	4
Examensarbete alt. fältarbete, 30 hp (2 alt. 3 st. 7,5 hp-kurser)		
Svenska m. språklig och litterär fördjupning – utan examensarbete (gymnasielärare termin 4): 15 hp (2 st. 7,5 hp-kurser)	3	6
Matematik i samspel med svenska	27	19
Läs- och skrivutveckling, 7,5 hp		

Lärofortbildning	vt -08	ht -08
Kommunikation i arbetslivet och bedömning av språkfärdighet för sfi-lärare, 15 hp	–	7
AVANCERAD NIVÅ		
Program	vt -08	ht -08
Masterprogram i svenska, 120 hp	2	4
Magisterkurser	vt -08	ht -08
Svenska, magisterkurs, 30 hp	8	10
Svenska som andraspråk, magisterkurs, 30 hp	3	3
Fornsvenska, 7,5 hp	3	–
Andraspråksanvändning i utbildnings- och arbetslivspraktiker, 7,5 hp	13	–
Teori och metod, 15 hp	–	3

2.3 Forskarutbildning

Forskarutbildning har bedrivits inom tre ämnen, *nordiska språk*, *svenska som andraspråk för döva* samt *nederländska*. Vid halvårsskiftet flyttades forskarutbildningen i svenska som andraspråk för döva över till institutionen för lingvistik.

De individuella studieplanerna lades om från att gälla kalenderår till att gälla läsår. För vårterminen 2008 fastställdes individuella studieplaner för 19 doktorander, varav 1 i nederländska, 1 i svenska som andraspråk för döva och de övriga 17 i nordiska språk. För läsåret 2008/2009 fastställdes 19 individuella studieplaner, varav 1 i nederländska, övriga 18 i nordiska språk.

Tio doktorander finansierades under hela eller del av året med fakultetsmedel, två doktorander med externa medel.

Många avhandlingssämnen rör det nutida svenska standardspråket i tal och skrift, men en hel del avhandlingssämnen har språkhistorisk inriktning.

Godkända doktorsavhandlingar: Tre doktorsavhandlingar i nordiska språk godkändes under 2008.

Kurser: *Skrivforskning* (ht 2008: Ulla Ekvall).

Antal doktorander med mer än 10 % aktivitet: 19 (vt 2008), 18 (ht 2008).

Nyantagna doktorander: Theresia Pettersson (nordiska språk), Gustav Westberg (nordiska språk).

Handledare: Brita Bergman, Anders Björkvall, Judith Chrystal, Ulla Ekvall, Kristina Danielsson, Charlotte Engblom, Ann-Carita Evaldsson, Cecilia Falk, Per-Anders Forstorp, Kari Fraurud, Staffan Hellberg, Gunilla Jansson, Olle Josephson, Karin Junefelt, Anna-Malin Karlsson, Sven Lange, Inger Larsson, Rune Palm, Tomas Riad, Inge-Liese Sjödooff, Hans Strand, Elżbieta Strzelecka, Jan Svanlund, Kristina Svartholm, Ingrid Wikén Bonde, Karolina Wirdenäs.

2.3.1 Forskarskolan

Institutionen ger 2008–2010 en forskarskola i Läs- och Skrivutveckling i samarbete med Institutionen för utbildningsvetenskap med inriktning mot språk- och språkutveckling (USOS), Stockholms universitet och Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap, Högskolan i Gävle.

Institutionen har fått medel från Utbildningsdepartementet, och medlen söktes via Vetenskapsrådet. Besked om att institutionen fått medel kom under vårterminen 2008. Arbetet med att utlysa studieplatser och börja administrera utbildningen startade under vårterminen. Vi antog 16 forskarstudierande, alla verksamma lärare i grundskola/gymnasium. Utbildningen leder fram till en licentiat-examen. Koordinater för forskarskolan är Ulla Ekvall, Anna Vogel och Karolina Wirdenäs.

I centrum för vår forskarskarskola står *texter i och utanför skolan*. De perspektiv som vi anlägger är elevernas läsande och skrivande i svenskämnet och andra skolämnena, elevernas textvärldar utanför skolan samt elevernas framtida möten med texter i utbildning och arbetsliv. Inom dessa perspektiv intar läsande och skrivande i en mångkulturell miljö en viktig roll och samtliga perspektiv inbegriper också genus. Perspektiven är inte uteslutande utan överlappar delvis och griper in i varandra. Centrala begrepp för oss är *social literacy* (i betydelsen skriftbruk, skriftkompetenser och skriftkulturer), *genre* och *praxisorientering*.

Syftet med forskarskolan är att de lärare som antas ska få mångfacetterad och omfattande kunskap dels om de skilda skriftbruk, skriftkompetenser och skrivkulturer som förväntas av elever i skolan, i kommande utbildning och i kommande arbetsliv, dels om de textpraktiker och förutsättningar som eleverna bär med sig in i skolvärlden.

2.4 Internationellt forskar-, lärar- och studentutbyte

Under år 2008 har institutionen varit engagerad i ERASMUS-verksamhet och NORDPLUS-nätverket NORDLIKS, de nordiska sommarkurserna NORDKURS, samt tagit emot studenter bland annat via Svenska Institutet. Våra egna studenter har läst vid andra universitet inom ramen för NORDLIKS och NORDKURS.

2.4.1 Gästforskare

- FD Dominika Skrzypek, Adam Mickiewicz Universitetet i Poznan, Polen (vt 2008).
- Doktorand Dawid Sturmowski, MA, Adam Mickiewicz Universitetet i Poznan, Polen (vt 2008)

- Doktorand Sonya Steblin-Kamenskaya, FM, Universitet i S:t Petersburg, Ryssland (ht 2008).

2.4.2 Utresande lärare

Ingen lärare arbetade utomlands under 2008.

2.4.3 Studenter som läst i Stockholm

2.4.3.1 NORDKURS – de nordiska sommarkurserna

Ordförande för NORDKURS är Rune Palm. Inom ramen för NORDKURS läser ca 300 studenter sommarkurser i något annat nordiskt land än sitt eget.

2.4.3.2 Utbytes- och gäststudenter

Vårterminen 2008

Utbytesprogram	Ort och antal	Totalt
ERASMUS	Berlin 1, Bonn 1, Erlangen 2, Groningen 2, Hamburg 1, Köln 3, Milano 1, Münster 2, Tammerfors 1, Vilnius 2, Wien 2, Zürich 1	19
NORDPLUS	Helsingfors 1, Jyväskylä 2, Tammerfors 1, Vasa 1, Åbo 1	6
Studier i svenska/nordiska språk (SiS)	Belgrad 1, Gdansk 3, Hankuk 1, Prag 1, S:t Petersburg 1	7
Bilaterala avtal	Hankuk 1, Tokai 2	3
Totalt		35

Höstterminen 2008

Utbytesprogram	Ort och antal	Totalt
ERASMUS	Basel 1, Bonn 2, Erlangen 1, Freiburg 3, Gdansk 2, Gent 2, Groningen 1, Hamburg 2, Köln 1, Milano 1, Münster 4, Vilnius 3, Wien 2, Zürich 1	26
NORDPLUS	Helsingfors 2, Köpenhamn 1, Åbo 2	5
Studier i svenska/ nordiska språk (SiS)	Gdansk 6, Hankuk 2, Krakow 1, S:t Petersburg 2, Warszawa 1	12
Bilaterala avtal	Hankuk 4	4
Totalt		47

2.4.4 Studenter som rest ut från Stockholm

Inom NORDPLUS reste en student till Köpenhamn, två studenter till Trondheim och en student till Århus. Samtliga under vårterminen 2008.

3 Pedagogiskt utvecklingsarbete och kompetenshöjande åtgärder

3.1 Allmänt

Under året har nio personalmöten genomförts (6/2, 5/3, 2/4, 7/5, 4/6, 10/9, 8/10, 12/11 och 10/12) kring skilda ämnen och teman. Följande kan bland annat nämnas: brandskydd och säkerhet, erfarenhetsutbyte kring lär- och samarbetsplattformen Mondo, informationssökning, medarbetarna rapporterar, första hjälpen, Kommunikationsenhetens uppdrag och verksamhet, diskussion kring institutionens verksamhetsplan samt DiVA och Open Access. Därtill kommer de sedvanliga terminsupptakterna. Dessutom genomfördes en fortbildningsserie kring svenska som andraspråk med Gunilla Jansson som ansvarig. Serien innehöll följande seminarier:

- 20/2 Inger Lindberg: *Projektet Ord i läroböcker (OrdiL) och bedömning av skolrelaterade färdigheter.*
- 12/3 Ellen Bijvoet och Kari Fraurud: *Svenskan i flerspråkiga bostadsområden.*
- 23/4 Gisela Håkansson: *Språkinlärning och språkanvändning. Svenska som andraspråk i och utanför Sverige.*

Vidare slutfördes arbetet med att anpassa befintliga kurser till Bologna-systemet under året. Referensgruppen fortsatte dock sitt arbete och granskade förslag till nya och reviderade kurser. Under året utvecklades främst nya fortbildningskurser för lärare, dels inom ramen för Lärarlyftet, dels som fristående kurser i det ordinarie kursutbudet. Utbudet av kurser i norska förnyades också.

Det pedagogiska seminariet fortsatte under 2008 med fem möten. Vårens möten tog upp frågor om gruppsamtal som undervisnings- och lärandeform och problembaserat lärande. Under hösten diskuterades olika former av främst formativ bedömning och feedback och lärarens roll. Det ordnades även ett erfarenhetsutbyte om distansundervisning med en inbjuden gäst från Högskolan Dalarna.

3.2 Fristående kurser i svenska/nordiska språk

Kandidatnivåns upplägg med uppsatsprojekt fortsatte med nya projekt. Arbetet påbörjades med att renodla kandidatkurserna i svenska och svenska som andraspråk och några nya delkurser med andraspråksinriktning utvecklades under hösten och kommer att erbjudas 2009. Tre nya campuskurser, Tala och skriva för svensklärare, Textvärldar i och utanför skolan samt Språklig fördjupning för svensklärare startade under året. Utbudet av distanskurser utökades också med en kurs i danska och en nätvariant av Vikingtidens och medeltidens texter.

3.3 Språkkonsultprogrammet

Under året fortsatte kursutvecklingen för det nya Bolognaanpassade Språkkonsultprogrammet som startade ht 2007. Nya kurser för termin 3 och 4 utvecklades under året

Kull 15 fortsatte under 2008 med studier på de nyutvecklade delkurserna inom kurs 2 och 3 och var bl.a. ute på sin första riktiga praktikperiod. Samtidigt fortsatte utvecklingen av kurs 4.

Språkkonsultutbildningen fyllde under året 30 år, vilket firades vid ett välbesökt evenemang med ca 100 deltagare den 28 november. Talade om *Nytta och nöje med språkkonsultutbildningen* gjorde bl.a. före detta språkkonsulter och kursföreståndare: Kenneth Larsson, Barbro Ehrenberg-Sundin, Marianne Sterner, Karin Mårdsjö Blume, Suzanne Rosendahl, Anna Michélsen, Anna Hass, Gunlög Sundberg och Anna-Malin Karlsson.

3.4 Svenska som främmande språk

Bolognaanpassningen av kurserna i svenska som främmande språk på nivå 2 (mellannivå) och 3 (behörighetsgivande nivå) och formulerandet av lärandemål och betygskriterier blev klar redan våren 2005. Eftersom läromedel och arbetssätt kontinuerligt uppdateras på samtliga nivåer, dvs. nybörjar- och mellannivå samt behörighetsgivande nivå, genomfördes under året en kraftig revidering av en del av de färdighetsinriktade delkurserna på de två högre nivåerna. För att nå konsensus arbetade hela lärargruppen tillsammans under ett par heldagar i slutet av vårterminen.

I detta sammanhang ordnades också fortbildning rörande den språksyn som finns konkretiserad i CEFR-skalorna. Fortbildningen leddes av Thomas Wrigstad.

Arbetet med att anpassa de övriga delkurserna och kurserna på nybörjarnivån till denna språksyn kommer att fortsätta efter att en utvärdering av de nya lärandemålen och betygskriterierna genomförts.

3.5 Svenska som andraspråk för döva

År 1998 inrättades en professur i ämnet Svenska som andraspråk för döva vid Stockholms universitet, då universitetet tilldelats särskilda medel för området. Professuren gavs en ämnesbeskrivning där den tillämpade forskningen och appliceringen av forskningsresultaten i undervisningen för döva särskilt lyftes fram. Forskning, utvecklingsarbete och kompetensutveckling av specialskolans lärare har knutits samman i verksamheten. Utbildningen i ämnet för döva studenter, men även för hörande och hörselskadade, utgör också en viktig del av arbetet. Både forskningen och utbildningen är unika för Stockholms universitet.

Utöver professorn i ämnet, Kristina Svartholm, finns två universitetsadjunkter anställda. Den ena av dem, Krister Schönström, är antagen till forskarutbildningen i ämnet och den andra, Pia Simper-Allen, är antagen till forskarutbildning i ämnet teckenspråk.

Den 1 juli 2008 flyttade ämnet från Institutionen för nordiska språk till Institutionen för lingvistik, där det närliggande ämnet teckenspråk haft sin hemvist sedan starten. Flytten genomfördes som ett led i fakultetens kvalitetsarbete: avsikten är att samla resurserna och bl.a. skapa ett gemensamt forskarutbildningsämne. Även på grundutbildningsnivå kommer en närmare samverkan mellan ämnena att få kvalitetshöjande effekter.

Under vårterminen 2008, medan ämnet fortfarande fanns kvar vid Institutionen för nordiska språk, gavs en helt ny distanskurs i översättning mellan teckenspråk och svenska (uppdragsutbildning). En särskild kurs inom Lärarlyftet, Genrepedagogik för döva/hörselskadade, togs också fram och påbörjades under vårterminen. Utvecklingsarbete ägde även rum i samarbete med bl.a. Specialpedagogiska institutionen kring lärarutbildning i ämnena teckenspråk och svenska för döva.

Under året ägde samverkan rum med Manillaskolan, specialskola för döva/hörselskadade elever, och hörselklasserna vid Alviksskolan i

Stockholm. De båda skolorna har olika traditioner och använder olika undervisningsmetoder men har nu börjat närma sig varandra, inte minst som en följd av att allt fler döva barn får viss hörsel via s.k. koklea-implantat. Samverkan mellan skolorna, intresseorganisationerna inom området och forskningen har lett fram till ett projekt som i december 2008 beviljades medel av Arvsfonden. Forskarna/lärarna i ämnet har också på andra sätt samverkat med det omgivande svenska samhället genom olika slags föreläsningar, medverkan i studiedagar och vid sammankomster för föräldrar till döva och hörselskadade barn.

Av internationell samverkan under året kan särskilt nämnas fortsatt arbete med ett antal latinamerikanska länder, bl.a. genom ett forsknings- och utvecklingsprojekt vid en dövskola i Chile, finansierat av den chilenska staten. Huvudansvarig för projektet är en forskare vid Pontificia Universidad Católica de Chile. Vidare har kontakter utvecklats med bl.a. Kosovo där ämnesföreträdaren medverkade i utbildning av lärare för döva under vårterminen 2008.

3.6 Tisus: Test i svenska för universitets- och högskolestudier

Ökningen av studenter med utländsk bakgrund som läser vid svenska universitet och högskolor fortsätter, och goda kunskaper i svenska är av stor vikt för att klara studierna. Stockholms universitet ansvarar genom Institutionen för nordiska språk för konstruktion, utveckling och samordning av det behörighetsgivande testet i svenska (Tisus). Provet gavs den 13 maj och 4 november vid sju universitet och högskolor: Göteborg, Linköping, Lund, Malmö, Stockholm, Umeå och Uppsala. Provet gavs även på 71 olika platser världen över. Flest testtagare per ort fanns i Aten, Berlin och Paris, men även platser som Abu Dhabi, Buenos Aires, Moskva och Osaka hade fler än en testtagare.

Målgruppen är studerande med utländsk gymnasieexamen som vill studera vid svenska universitet och högskolor. Antalet testtagare 2008 var stabil jämfört med 2007 och 2006. Totalt prövades under året 607 (614, 610) blivande studenter (2007 och 2006 års siffror inom parentes): Stockholm 234 (206, 210), Göteborg 83 (76, 85), Lund 26 (76, 49), Malmö 48 (46, 33), Uppsala 42 (34, 27), Linköping 9 (16, 12) och Umeå 4 (5, 32). Antalet testtagare i utlandet var 161 (155, 162). Dess-

utom provades testet ut av knappt 300 kursdeltagare på de behörighetsgivande kurserna i svenska på provorterna.

Den uppföljande statistiken av testtagarna visar att 65 % är kvinnor och att medelåldern är drygt 26 år. I testet utomlands är dock knappt hälften under 20 år. De vanligaste modersmålen är tyska (23 %), engelska och svenska. Andelen godkända var 53 %, dvs. inom det intervall mellan 50 och 60 % där det legat under de senaste åren. Siffran är högre för testtagare i utlandet (63 %), som ofta är barn i utlandssvenska familjer (ca 40 % av testtagarna i utlandet har angivit svenska som modersmål).

Under året har en extern kvalitetsgranskning av testet skett enligt de riktlinjer och de minimikrav som gäller för medlemmarna i Association of Language Testers in Europe (ALTE Code of Practice). En uppföljning av utvärderingen kräver insatser för att stärka reliabiliteten i bedömningen av muntliga och skriftliga färdigheter, och utvecklingsarbetet har under året fokuserat på detta. Provorterna har genomfört gemensamma bedömningar och även haft en fortbildningsdag på Stockholms universitet för alla bedömare. Enligt granskningen kommer det även att krävas besök på de olika provorterna.

I arbetet med internationalisering av högskolan märker samrådsgruppen för de olika provorterna som arbetar med Tisus och med behörighetsgivande kurser i svenska tydligt ett ökat behov av insatser för studenter med svenska som andraspråk från alla högskolor och universitet. Det gäller att informera om de språkrav som högskolestudier ställer men också att bistå övriga institutioner på universiteten med stöd i svenska och med medvetandegörande diskussioner kring studenters språkfärdighet. En del i ett sådant arbete vore en såväl kvantitativ som kvalitativ uppföljningsstudie av studenter med olika typer av behörigheter i svenska för högskolestudier.

4 Forskning

Under 2008 startade de externfinansierade projekten ”Rekrytering, socialisering och representativitet i offentlig förvaltning. Språk och kultur för mångfald i statliga organisationer” (Gunlög Sundberg), finansierat av Riksbankens jubileumsfond, och ”Skilda världar? Textaktiviteter hemma som resurs för lärande i skolan” (Anders Björkvall), finansierat av Vetenskapsrådet. Institutionen har under året också varit engagerad i två internationella EU-projekt, ”Content Embedded Literacy Education for the New Economy” (lokal projektledare Anna-Malin Karlsson) och ”Taaltrouters abroad. Multimedialt undervisningsmaterial om språkmedvetenhet för skolelever i 12–16-årsåldern” (lokal projektledare Tomas Riad). Anna Vogel har medverkat i projektet ”Central vokabulär i ett typologiskt perspektiv”, startat under året under ledning av Maria Kop-tjevskaja Tamm och finansierat av Åke Wibergs stiftelse.

De under året erhållna projektmedlen ansluter väl till den inriktning på *språkbruk i skola och utbildnings- och arbetslivsmiljöer* som präglar mycket av institutionens forskning. Denna forskning rör bland annat vetenskapliga texter (Mona Blåsjö, Hans Strand), läsande och skrivande i skolan; läroplaner (Anders Björkvall, Judith Chrystal, Kristina Danielsson, Ulla Ekvall, Staffan Hellberg), texter i arbetslivet (Stina Hållsten, Anna-Malin Karlsson, Milda Rönn, Maria Westman). En del av denna forskning har andraspråksperspektiv (Gunilla Jansson, Gunlög Sundberg). De tre avhandlingar som under året lades fram anknyter till detta profilmråde. Institutionens forskning om *de nordiska språken i äldre skeden* står också stark, med forskning bland annat om förändringar i syntax och morfologi och ordförråd (Cecilia Falk, Sven Lange, Inger Larsson, Rune Palm). Ett par projekt rör förändringar i den moderna svenskans ordförråd (Karin Milles, Jan Svanlund). Tomas Riads forskning inom *fonologi*, om bland annat prosodi och metrik, intar en nationellt ledande ställning.

4.1 Projekt finansierade med externa medel

Se även <www.nordiska.su.se/forskning> under Projekt.

Central vokabulär i ett typologiskt perspektiv

Finansiär: Åke Wibergs stiftelse

Finansieringstid: ht 2008 (3 mån.)

Projektledare: Maria Koptjevskaja Tamm

Medarbetare: Anna Vogel

Projektbeskrivning: Projektet syftar till att upptäcka och beskriva lingvistiska semantiska förändringar och korrelationer i form och betydelse mellan språk i den centrala vokabulären. Exempel på sådana företeelser är polysemi, lexikalisering och lexikal motivation. Projektet är ett brett samarbete mellan Stockholms universitet, CNRS – Frankrike, Tübingens universitet, Tyskland, VINITI-institutet, Ryssland, Lingvistikinstitutet, Ryssland, Moskvas pedagogiska statliga universitet, Ryssland samt Kievs nationella lingvistiska universitet, Ukraina. Vogels del syftar till att samla in material för de skandinaviska språken i domänen födelse, död och liv. Vogel har utarbetat ett frågeformulär för andra språk, både indo-europeiska och icke-indoeuropeiska, och Vogel ansvarar för analysen av de data som dessa frågeformulär genererar.

CELiNE, Content Embedded Literacy Education for the New Economy

Finansiär: EU (Leonardo)

Finansieringstid: 2008–2009

Projektledare: Anna-Malin Karlsson, lokal koordinator, Ioana Darjan (Rumänien), huvudkordinatorer

Medarbetare: Stina Hållsten, Maria Westman, Milda Rönn

Projektbeskrivning: European citizens have to adapt to the continuous restructuring of routines, roles and hierarchies in the ‘new economy’ workplaces. The specialised knowledge learnt through vocational qualifications helps workers to ‘do things’, but, in order to increase their participation chances in the European labour market, to support their employability and to prepare them for life long learning, the European workers also need to draw on different literacy practices and to perform different roles within institutional literacy networks. They need to interact with other social actors, to read, write, listen and talk about work-

place tasks and processes, to interpret and re-contextualise information and to be flexible and critical enough as to manage their own learning and development. The CELiNE project aims to challenge and change the underlying philosophies, implicit assumptions and ‘common vision’ behind vocational education and training, through fostering and developing the new competences needed by vocational trainers, educators and teachers in order to integrate technical content and literacy for the workplace.

Grammatiska metaforer i svenskan

Finansiär: Vetenskapsrådet (HS)

Finansieringstid: 2006 (ht)–2008 (vt)

Projektledare: Anna-Malin Karlsson (foassprojekt)

Medarbetare: –

Projektbeskrivning: Projektet utgår från begreppet grammatisk metafor som hämtats från systemisk-funktionell lingvistik. En del av syftet är att åstadkomma en djupare förståelse av vad som ofta kallas yrkesspråk eller jargong, dvs. språkanvändningen inom en viss verksamhet som ett företag, en bransch eller arbetsplats. Hur används svenska språkets resurser för att skapa specialiserad betydelse i olika sammanhang? Skiljer sig svenskans potential för att skapa grammatiska metaforer från exempelvis engelskans? Ett mer indirekt syfte är att med utgångspunkt i ny empiri diskutera och problematisera begreppet grammatisk metafor som sådant.

Kemitexter som redskap för naturvetenskapligt lärande: en komparativ studie av undervisningspraktiker i svenska och finlandssvenska klassrum.

Finansiär: Vetenskapsrådet

Finansieringstid: 2007–2009

Projektledare: Inger Eriksson (DoPA)

Medarbetare: Kristina Danielsson, Ulla Ekvall

Projektbeskrivning: Projektet syftar till att, utifrån ett flervetenskapligt perspektiv, jämföra vad för slags naturvetenskapligt lärande i kemi som olika undervisningspraktiker erbjuder svenska respektive finlandssvenska elever, speciellt med fokus på text och textproduktion som redskap för lärande.

Kön på svenska

Finansiär: Anna Ahlström och Ellen Terserus fond

Finansieringstid: 1 september 2007–30 augusti 2009

Projektledare: Karin Milles

Medarbetare: –

Projektbeskrivning: Studien fokuserar svenskans ord för de kvinnliga och manliga könsorganen och hur dessa kan belysa hur språket används för att reproducera och förändra kulturella och ideologiska värden, i detta fall synen på kön och genus.

Medierande redskap i vetenskapliga texter. Hur kunskap byggs och förmedlas inom olika akademiska discipliner

Finansiär: Vetenskapsrådet

Finansieringstid: 2006–2008

Projektledare: Hans Strand

Medarbetare: Mona Blåsjö, Åsa Mäkitalo, Christine Räisänen (de två senare ej vid inst.)

Projektbeskrivning: Syftet med projektet är att ta reda på vilka de centrala medierande redskapen är inom några olika akademiska discipliner och vilken roll som dessa redskap spelar när ny kunskap ska byggas inom respektive ämne. Ett bisyfte är att försöka utveckla den akademiska skrivundervisningen.

Rekrytering, socialisering och representativitet i offentlig förvaltning. Språk och kultur för mångfald i statliga organisationer

Finansiär: Riksbankens jubileumsfond

Finansieringstid: 2008–2010

Projektledare: Gunlög Sundberg

Medarbetare: Claes Linde

Projektbeskrivning: Hur sker kompetensöverföring och förnyelse i statliga myndigheter när Sverige förvandlas till ett flerspråkigt samhälle med svenska som huvudspråk? Detta är en kärnfråga för studien, som utgår från föreställningen om representativitet i offentlig förvaltning som ett demokratiskt värde. Rekrytering och socialisering av personer med flerspråkig och flerkulturell kompetens till statlig förvaltning, liksom språkets betydelse som arbetsredskap i en kontext med höga krav på kommunikativa färdigheter, studeras. En delstudie tar upp statliga myndigheters identitet. Vad skiljer dem

från andra arbetsplatser? Hur ser man på rekrytering utifrån denna kunskap? En annan delstudie gäller språkets betydelse. Hur tillämpas det språkpolitiska målet om att den offentliga svenskan ska vara ”vårdad, enkel och begriplig” i detta sammanhang? Hur stödjer, tillvaratar och bedömer man flerspråkig och flerkulturell kompetens?

Skilda världar? Textaktiviteter hemma som resurs för lärande i skolan

Finanssör: Vetenskapsrådet (UVK)

Finansieringstid: 2008–2010

Projektledare: Anders Björkvall

Medarbetare: Charlotte Engblom, Högskolan i Gävle

Projektbeskrivning: Syftet med projektet är att beskriva om och i så fall hur litteracitetsutvecklande aktiviteter som äger rum utanför skolmiljön utnyttjas, eller har potential att utnyttjas, som en resurs för lärande i skolan. Projektet är förankrat i sociokulturella teorier om lärande samt i sociosemiotisk teori om multimodalt meningsskapande med hjälp av semiotiska resurser.

Svenska språket

Finanssör: Svenska Akademien, Vitterhetsakademien, med medel från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse.

Finansieringstid: 2005–ca 2010

Projektledare: Tomas Riad

Medarbetare: Sara Myrberg

Projektbeskrivning: Medlen är ett led i en satsning på humaniora, i detta fall svenska språket. Både Riad och Myrberg ägnar sig åt svenskans fonologi och prosodi.

Text och arbete i den nya ekonomin

Finanssör: Vetenskapsrådet (UVK)

Finansieringstid: 2005–2009

Projektledare: Anna-Malin Karlsson

Medarbetare: Stina Hållsten

Projektbeskrivning: Projektet undersöker skrivna texters roll i den s.k. nya arbetsordningen där alltfler yrken rymmer så kallat symbolanalytiskt arbete, dvs. tolkning av tecken genom framförallt läsande och skrivande. Ett annat mål är att fånga hur konstruktionen och rekonstruk-

tionen av arbetsrelaterad kunskap sker i texter som används av personer med olika roller i och perspektiv på en arbetsorganisation. Observationer och intervjuer kombineras med analyser av texter och samtal. Viktiga begrepp är verksamhet, medierande redskap och rekontextualisering.

Taaltrotters abroad. Multimedialt undervisningsmaterial om språkmedvetenhet för skolelever i 12–16-årsåldern

Finansiär: EU (Lingua 1-projekt) resp. medverkande institutioner (Studio Taalwetenschap, Amsterdam och partners i Åbo och Stuttgart)

Finansieringstid: 2006–2008

Projektledare: Tomas Riad

Medarbetare: Annika Johansson, Jeanna Wennerberg

Projektbeskrivning: Taaltrotters är ett multimedialt undervisningsmaterial för elever i åldern 12–16 år. Huvudsyftet med Taaltrotters är att göra eleverna medvetna om vad språk är och att språk är kul. (Se vidare kapitel 16).

Tvåspråkighet som resurs i lärandeprocesser. Språkanvändning och socialisering i flerspråkiga utbildningsmiljöer

Finansiär: Vetenskapsrådet (UVK)

Finansieringstid: 2007–2010

Projektledare: Gunilla Jansson

Medarbetare: Olle Poignant, Helena Bani-Shoraka

Projektbeskrivning: Projektet studerar möjligheter till andraspråksanvändning inom ramen för en yrkesutbildnings socialiserande verkan. Syftet är att studera insocialisering och undersöka vilken funktion tvåspråkig användning kan ha som resurs för andraspråksbrukare i denna process. Som ett första steg i undersökningen beskrivs några väl avgränsade verksamheter i yrkespraktiken, där både tal och skriftbruk analyseras. Exempel på en sådan verksamhet är ankomstsamtalet, då nya patienter tas emot och skrivs in. I en mer omfattande studie, ett avhandlingsarbete, studeras studenters insocialisering och lärande av de professionellas praktik med särskilt fokus på andraspråksspecifika mönster. I en tredje delstudie undersöks hur tvåspråkig användning samverkar med andraspråksstudenternas lärande av dessa praktiker. I förlängningen kan denna kunskap generaliseras och användas såväl i

undervisningen i svenska som andraspråk som i undervisningen om yrkesspråk och kommunikation på många andra yrkesutbildningar.

4.2 Annan pågående forskning

Falk, Cecilia. Svensk syntaxhistoria.

Hellberg, Staffan. Den dolda dialogen i kursplanerna för svenska.

Junefelt, Karin. Bakhtin – A Missing Link in Children’s Development of Language and Cognition.

- The Problem of Writing What You Want to Write: A study of a Blind Child’s Transformation of Oral Speech into Written Language.
- Was Vygotsky right about writing?

Lange, Sven. Orddöd i svenskan perioden 1800–2000.

Larsson, Inger. Nordisk medeltidsliteracy i ett diglossiskt och digrafiskt perspektiv.

- De förlinnéanska och linnéanska svenska växtnamnen, ett stycke svensk kulturhistoria med europeiska förtecken.
- Medeltida klostergrunder på Island – vegetation och flora, kultur- och reliktväxter, samtida växtnamn .

Riad, Tomas & Chris Golston (CSU Fresno). Language and verse metrics.

Svanlund Jan. Hur nya ord får betydelse. En undersökning av hur nya sammansättningar konventionaliseras.

Svartholm, Kristina. Dövas tvåspråkighet.

- Lengua de señas y lengua escrita en niños sordos: Su adquisición y posibles interacciones en un contexto educativo bilingüe. [Sign Language and written language in deaf children: Acquisition and possible interactions in a bilingual educational context.] Samverksamsprojekt med Pontificia Universidad Católica de Chile, Universidad Católica de Chile, Universidad Metropolitana de Ciencias de la Educación, Santiago de Chile.

Vogel, Anna. ILSA. InLärning av Spatiala uttryck hos Andraspråkstalarare

4.3 Pågående avhandlingsarbeten

Berends, Gerrit: Vilken betydelse har samförfattarskap för tillägnandet av en akademisk genre?Handledare: Ulla Ekvall, Gunilla Jansson, Inge-Liese Sjödoft.

Bylin, Maria: Aspektuella hjälpverbs utveckling i svenskan. Handledare: Cecilia Falk, Jan Svanlund.

Carlsson, Yvonne: Genericitet i text. Handledare: Staffan Hellberg, Kari Fraurud.

Djärv, Ulrika: K.F. Söderwall som historisk lexikograf. Handledare: Sven Lange, Jan Svanlund.

Hellström, Gunilla: Argumentationsteknik i tidningsledare. Handledare: Hans Strand, Karolina Wirdenäs.

Hållsten, Stina: Ingenjörers skrivande och skriftbruk. Handledare: Hans Strand, Per-Anders Forstorp.

Kahlin, Linda: Sociala kategoriseringar i samspel. Kön, etnicitet och generation konstitueras i ungdomars samtal. Handledare: Hans Strand, Ann-Carita Evaldsson, Staffan Hellberg.

Lim Falk, Maria: Sprint och svenskan i skolan. Handledare: Hans Strand, Olle Josephson.

Myrberg, Sara: Svensk intonationsfonologi. Handledare: Tomas Riad, Cecilia Falk.

Nord, Andreas: Svenska trädgårdsböcker från 1643 till i dag. Handledare: Anna-Malin Karlsson, Staffan Hellberg.

Persson, Gunilla: Perspektiv i polisprotokoll. Handledare: Staffan Hellberg, Kristina Svartholm.

Pettersson, Jonatan: Konsten att norröna – fri översättning som textproducerande metod i Västnorden. Handledare: Rune Palm, Anna-Malin Karlsson.

Rudebeck, Lisa: Allmänspråklig kategorisering och abstraktion: exemplet s-verb och reflexiva verb i nusvenska och fornsvenska. Handledare: Cecilia Falk, Tomas Riad.

Rönn, Milda: ”Det är inte förrän man gör det som man förstår”. En praxisorienterad kommunikationsanalys av skådespelarstudenters delaktighet. Handledare: Cecilia Falk, Anna-Malin Karlsson.

Schönström, Krister: Språknivåerna hos döva specialskoleelever – svenska och svenskt teckenspråk.Handledare: Kristina Svartholm, Brita Bergman.

Van Meerbergen, Sara: Nederländsk barn- och ungdomslitteratur i Sverige 1995–2006. Handledare: Ingrid Wikén Bonde, Anders Björkvall.

Westberg, Gustav. Legitimerat föräldraskap. Handledare: Anders Björkvall, Cecilia Falk.

Westman, Maria: Skriftbruk i gymnasieskolan. Handledare: Ulla Ekvall, Hans Strand.

Wiberg, Anna: Stat – samhälle – samfund: en ordstudie. Handledare: Hans Strand.

4.4 Pågående licentiatarbeten

Krantz, Helena: Samspelet mellan språklig medvetenhet och skriftspråksutveckling. Handledare: Kristina Danielsson, Karin Junefelt.

Larsson, Nils: Flerspråkiga ungdomars textanvändning i och utanför skolan. Handledare: Karolina Wirdenäs, Gunilla Jansson.

Staf, Susanne: Textkompetens i årskurs 4. Handledare: Hans Strand, Charlotte Engblom.

Wesslén, Karin: Gymnasisters lärandeprocess i ämnet samhällskunskap. Handledare: Olle Josephson, Judith Chrystal.

5 Disputationer

Stina Hållsten: *Ingenjörer skriver. Verksamheter och texter i arbete och utbildning*. 31 maj. Fakultetsopponent: professor Lars Evensen (Trondheim). Betygsnämnd: docent Ulla Ekvall (Stockholm), professor Philip Shaw (Stockholm) och bitr. professor Christina Räisänen (Göteborg). Närvarande vid sammanträdet var också professor Hans Strand (handledare).

Linda Kahlin: *Sociala kategoriseringar i samspel. Hur kön, etnicitet och generation konstitueras i ungdomars samtal*. Datum. 5 juni. Fakultetsopponent: Professor Lars Fant (Stockholm). Betygsnämnd: docent Gunilla Jansson (Stockholm), docent Birgitta Ney (Stockholm) och professor Bengt Nordberg (Uppsala). Närvarande vid sammanträdet var också professor Hans Strand (handledare).

Maria Lim Falk: *Svenska i engelskspråkig skolmiljö. Ämnesrelaterat språkbruk i två gymnasieklasser*. 21 november. Fakultetsopponent: docent Catharina Nyström-Haag (Uppsala). Betygsnämnd: professor Staffan Hellberg (Stockholm), professor Inger Lindberg (Stockholm) och professor Björn Melander (Uppsala). Närvarande vid sammanträdet var också professor Hans Strand (handledare).

Andreas Nord: *Trädgårdsboken som text 1643–2005*. 10 januari 2009. Fakultetsopponent: Professor Jan Svensson (Lund). Betygsnämnd: Professor Inger Larsson (Stockholm), professor Per Ledin (Örebro) och docent Cathrina Nolin (Stockholm). Närvarande vid sammanträdet var också professor Anna-Malin Karlsson (handledare).

6 Högre seminarier och kollokvier vid institutionen

6.1 Högre seminariet

Seminarieledare: Cecilia Falk och Staffan Hellberg

Vårterminen 2008

- 16/1 Framläggning av magisteruppsatser.
- 23/1 Caroline Heycock, University of Edinburgh: *Speakers Who Can't Make up Their Minds?*
- 30/1 Maria Egbert, University of Southern Denmark: *What Oral Proficiency Test would I select – and How Would I Support My Choice?*
- 6/2 Gerrit Berends: *Samförfattarskap och andra redskap för insocialisering i en akademisk genre.*
- 13/2 Anna-Malin Karlsson: *Språk som design? Ett försök till en språkvetenskapligt vinklad tillämpning av Kress & van Leeuwens modell för multimodal stratifiering.*
- 20/2 Jonatan Pettersson: *Översättarens roll mellan författarens och förmedlarens.*
- 27/2 Tobias Söderberg lägger fram sin magisteruppsats ”*Det var ungefär det jag skulle säga.*” *Hur gymnasieelever avslutar muntliga framställningar.* Opponent: Theresia Pettersson.
- 5/3 Sverker Sikström, Filosofiska institutionen, avdelningen för kognitionsforskning, Lund: *Semantiska rymder: En objektiv metod för att mäta värderingar i stora textmassor.*
- 12/3 Magnus Källström: *Uppkomsten och spridningen av en novation inom den vikingatida futharken. Om h-runans användning för frikativt g.*
- 19/3 Presentation av pågående magisteruppsatser.
- 2/4 Lisa Rudebeck presenterar översiktligt sitt pågående avhandlingsarbete om allmänspråklig kategorisering och abstraktion, och diskuterar därefter några frågeställningar som hänger samman med avhandlingens första delstudie om s-verb och reflexiva

verb i fornsvenska och nusvenska.

- 9/4 Karin Helgesson, Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet: *Från ”fullgod kraft” till ”initiativrik, positiv och drivande”. Platsannonser under 50 år.*
- 16/4 Framläggning av magisteruppsats:
– Theresia Pettersson: *Stockhollms stadz tänckiebook anno 1626. En komparativ studie av innehållsliga, strukturella och textuella förändringar i koncept och renskrift.* Opponent Tobias Söderberg.
- 23/4 Gisela Håkansson, Språk- och litteraturcentrum, Lund, presenterar pågående forskning om grammatiska och pragmatiska aspekter på andraspråksinlärning.
- 7/5 Olle Poignant presenterar sitt avhandlingsarbete om patient-samtal där rollen som institutionsföreträdare innehas av andra-språkstalande studenter med utländsk sjuksköterskeutbildning.
- 14/5 Anders Björkvall: *Att skapa mening med bord: IKEA-bords semiotiska potential och praktiska användning i Australien.*
- 21/5 Karen Lund, Institut for Pædagogisk Antropologi, Danmarks Pædagogiske Universitet: *Samspeilet mellem test og kontekst. En diskussion af diskrepansen mellem adgangsprøven i dansk som andetsprog til de videregående uddannelser og kommende studerendes sprogbehov.*
- 28/5 Dominika Skrzypek: *The grammaticalization of the definite article in Swedish. Interaction of context, function and form.*
- 4/6 Framläggning av magisteruppsatser:
- 11/6 Karolina Wirdenäs skuggopponerar på Maria Lim Falks avhandlingsmanus: *Vad händer med sprint-elevens svenska? En etnografisk longitudinell undersökning av gymnasieelevens ämnesrelaterade språkbruk och språkliga kompetens under inverkan av en delvis engelskspråkig ämnesundervisning.*

Höstterminen 2008

- 3/9 Staffan Nyström: Något om UNGEGN, ”names in the economy” och svenska *torp*-namn.
- 10/9 Seminarium med magisterstudenterna.
- 17/9 Sara Van Meerbergen: *Bilderboksöversättning: mot en multi-modal eller multimedial översättningsanalys?*

- 24/9 Yvonne Lindqvist skuggopponerar på Gunilla Perssons avhandlingsmanus *Perspektiv i polisprotokoll*.
- 1/10 Inger Larsson: *Millefolium rölika och näsegräs eller Ordbok över fornsvenska växtnamn*.
- 15/10 Gunilla Jansson: *Att arbeta med andraspråksdata i en mångfacetterad kontext*.
- 22/10 Presentation av pågående magisterarbeten.
- 5/11 Tor Arne Haugen. Innlegget mitt kjem til å handle om partikkelverb og tilgrensande konstruksjonar i norsk. Eg arbeider med analysar av desse konstruksjonane innanfor rammeverket kognitiv grammatikk.
- 12/11 Ulla Ekvall och Kristina Danielsson: *Läs- och skrivpraktik i finlandssvenska och svenska kemiklassrum*.
- 19/11 Lisa Rudebeck: *Konstruktioner i mönstret [VERB REFL]*
- 26/11 Framläggning av magisteruppsatser:
- Björn Appelgren: *Språkanvändning och genuskonstruktion i direktsänd fotboll. En jämförelse av hur herr- respektive damfotboll kommenteras i TV*. Opponent: Gustav Westberg.
 - Helena Holm: *"Pang! Du är död." En undersökning av struktur och berättarperspektiv i svensk kriminallitteratur*. Opponent: Sara Van Meerbergen.
 - Annika Otterheim: *Brott och Straff. En språkvetenskaplig undersökning av en lektion om rättsprocessen*. Opponent: Björn Appelgren.
- 3/12 Anne Golden och Kari Tenfjord: *Elektronisk korpus i andrespråksforskning korpusdesign og 'the comparative falacy'*.
- 10/12 Maria Bylin: *Att efter aspektuella hjälpverb*.
- 15/1 Framläggning av magisteruppsatser.

6.2 Fonologikollokviet

Kollokvieledare: Tomas Riad

- 31/1 Diskussion av två artiklar av Olle Engstrand vilka diskuterar ordaccentkontrasten. Målet är att få en genomlysning av metod, material och fonologisk representation.

Engstrand, Olle (1995): "Phonetic interpretation of the word accent contrast in Swedish," *Phonetica* 52, 171–179.

- Engstrand, Olle (1997): ”Phonetic interpretation of the word accent contrast in Swedish: Evidence from spontaneous speech” *Phonetica* 54, 61–75.
- 13/3 My Segerup, Lunds universitet, talar under rubriken *De göteborgska ordaccenterna – ser inte alls ut som man trott och följer inte normen.*
- 17/4 Tomas Riad talar om *Prosodi i svenskans ordbildning.*
- 15/5 Sara Myrberg presenterar en del pågående arbete med fokal accent i svenska: *Distributionen av fokal accent i svenska.*
- 22/5 Prof. Sammy Chumbow, University of Yaoundé 1, Cameroon, talar under rubriken *Tonal Upstep of Low Tone in Njyem (Bantu): Implications for Phonological Theory.*
- 3/6 Dawid Sturmowski talar om delar av sitt avhandlingsarbete: *Kvantitetsväxling och assimilation i svenska adjektiv.*
- 19/9 Kendra Willson, UCLA, talar om isländska smeknamn.
- 21/10 Anton Zimmerling, Moskva, gästar oss och talar under rubriken *Getting Proto-Germanic stress: phonetics and historic accentology.*
- 24/11 Prof. Dennis R. Preston från Oklahoma State University talar under titeln och över ämnet *What are speech communities anyhow?*

6.3 Forskarskolan

Kollokvieledare: Anna Vogel

- 5/9 Judith Chrystal & Ulla Ekvall: Projektet: Skribenter in spe. Elevers skrivförmåga och skriftspråkliga kompetens.
- 11/9 Anna-Malin Karlsson: Skrivande i arbetslivet.
- 12/9 Gunilla Jansson tills. med Olle Poignant). Projektet Tvåspråkighet som resurs i studenters socialiseringsprocess i flerspråkiga utbildningsmiljöer.
- 19/9 Stina Hållsten: Ingenjörer skriver.
- 26/9 Gunilla Jansson (ev. tills. med Gerrit Berends): Projektet Skrivsamarbete och skrivutveckling i heterogena studentgrupper.
- 1/10 Gävle Anders Björkvall och Charlotte Engblom: Projektet Skilda världar? Textaktiviteter hemma som resurs för lärande i skolan (2008–2010, Björkvall och Engblom).

- 24/10 Maria Westman: Skriftbruk i gymnasieskolan.
 5/11 Karolina Wirdenäs: Projektet Text- och kunskapsutveckling i skolan.
 21/11 Bodil Hedeboe: SFL-analys av språkutveckling (årskurs 3–5).
 4/12 Maria Lim Falk: SPRINT.
 18/12 Gunilla Molloy: När jag blev ställd.

6.4 Grammatikkollokviet

Kollokvieledare: Cecilia Falk

- 29/1 Diskussion av Benjamin Lyngfelds artikel om reflexiver i *Språk och stil* 17 (2007).
 12/2 Diskussion av Ingebjörg Tonnes artikel ”Analyzing progressives in Norwegian” i *Nordic Journal of Linguistics* 2 (2007).
 4/3 Diskussion av Kenneth Hale & Samuel Jay Keyser’s artikel ”On argument structure and the lexical expression of syntactic relations” ur boken *The view from building 20. Essays in honor of Sylvain Bromberger*. 1993. Red. Hale & Keyser, Cambridge, MA: MIT Press.
 1/4 *Kombinationer av verb i aktiv/passiv + verb i aktiv/passiv. passiv + passiv*: Stolen behövs målas. Fler verb som tillåter detta? *aktiv + passiv*: Stolen behöver målas; Skjortan tål att tvättas; Hon förtjänar/är värd att tilldelas extrapoäng. *aktiv + aktiv*: Stolen går att måla; Skjortan tål att tvätta. **passiv + aktiv*: *Skjortan behövs tvätta.
 22/4 Diskussion av Camilla Wides artikel i festskriften till Erik Andersson + ytterligare en artikel om konstruktionsgrammatik + interaktionsgrammatik. Alt 1: Jan-Ola Östman ”Construction Discourse. Ap prolegomenon” i *Construction Grammars. Cognitive grounding and theoretical extensions*. Red. Östman & Fried. Alt 2: Fried & Östman. 2005. ”Construction grammar and spoken language: the case of pragmatic particles.” I *Journal of pragmatics* 37.
 16/5 Verner Egerland, Lund, talar om topikmarkörer i italienska och svenska (*si* och *så*).
 27/5 Ugnius Mikucionis, Vilnius: *Modality and communication situation in Norwegian*.

- 9/9 Cecilia Falk: *Satsegenskaper hos infinitivfraser i modern och äldre svenska.*
- 30/9 Marit Julien, Lund, talar om huvudsatsordföljd i bisatser.

6.5 Interaktionsseminariet

Kollokvieledare: Anna-Malin Karlsson (vt), Karin Milles och Karolina Wirdenäs (ht, i samarbete med Anna-Malin Karlsson vid Södertörns högskola).

- 25/1 Karolina Wirdenäs, Stockholm: *Att spela in med video – problem och möjligheter.*
- 15/2 Charlotte Lundgren, Linköping: *”Accounts” och omformuleringar i ett multiprofessionellt vårdteam.*
- 29/2 Jenny Öqvist, Institutet för språk och folkminnen: *Hur kan man analysera dialektanvändning med samtalsanalytisk metod?*
Theres Bellander, Uppsala: *Kommunikativa verksamhetstyper – ett väl fungerande och tillräckligt verktyg för att beskriva ungdomars bruk av samtida kommunikationsmedier?*
- 11/4 Temaseminarium om ”naturligt förekommande interaktion”. Inledare: Marie Sörlin, Uppsala, som nyligen diskuterat på en avhandling om svensk dramadialog
- 9/5 Lars Fant och Johan Gille, Stockholms universitet: *Intersubjektivitet och konsensus i grupparbetsamtal mellan chilenska studenter (datasession).*
- 30/5 Karin Milles, Stockholms universitet: *Språkhygieniska diskussioner om könsterminologi på nätet – vilka interaktionella aspekter finns det?*
- 13/6 Mats Landqvist, Södertörn: *Retoriska och kognitiva aspekter av miljökrisers hantering i riksdagsdebatt – interaktion eller isolerat prat?*
- 22/8 Lina Nyroos, Uppsala: *Parallella spår. Om deltagarnas olika kommunikativa projekt på ett seminarium.*
- 14/9 Litteraturseminarium om debatten mellan Schegloff och Billig (dvs. mellan CA/samtalsanalys och CDA/kritisk diskursanalys)
- 3/10 Theres Bellander, Uppsala: *Ungdomars medieanvändning och val av språkstrategier i olika kommunikativa verksamhetstyper – en datasession. (Vid Södertörns högskola.)*

- 31/10 Fredrik Lundström, Örebro: *Elevinitierade handlingar i klassrummet – en studie av interaktion mellan lärare och elever på ett yrkesprogram.*
- 5/12 Elisabet Tiselius, Stockholm: *Simultantolkars expertkunnande.* (Vid Södertörns högskola.)
- 19/12 Gunlög Sundberg, Stockholm: *Fokusgruppsamtal – när, var, hur och varför? Exempel från projektet Rekrytering, socialisering och representativitet i offentlig förvaltning. Språk och kultur för mångfald i statliga organisationer.*

6.6 Kollokvier i svenska som andraspråk

Kollokvieleddare: Gunilla Jansson

- 30/1 Maria Egbert, Syddanskt universitet, inleder en diskussion om bedömning av muntlig språkfärdighet i ett interaktionellt perspektiv: *Oral Proficiency Testing – A Collaborative Achievement between Candidate and Examiner within the Framework of the Test Design.* Vård: Institutionen för nordiska språk.
- 6/3 Eija Kuyumcu, Språkforskningsinstitutet i Stockholm & Centrum för tvåspråkighetsforskning: *”Maktgenrer” i grundskolans textekologi – finns det sådana?* Vård: Rinkeby forskningsinstitut.
- 3/4 *Att skapa språkliga lärandemiljöer på arbetsplatsen.* Ingrid Skeppstedt, Nationellt centrum för svenska som andraspråk, berättar dels om erfarenheter från vårdbiträdesutbildning med stöd i svenska och stöd av mentorer på arbetsplatsen, dels om ett projekt inom äldreomsorgen: *”Arbetsplatsen som lärandemiljö”.* Gunilla Jansson, Nordiska språk, berättar om sin forskning om andraspråksstudenter inom vårdutbildningar. Vård: Nationellt centrum för sfi och svenska som andraspråk.
- 16/10 *Genre och SFL i praktiken. Har vi något att lära från Australien?* Redovisning av studiebesök i Adelaide, Sydney och Brisbane. Vård: Institutionen för utbildningsvetenskap med inriktning mot språk och språkutveckling.
- 19/11 *Språkprovet till Polishögskolan – möjligheter och kompromisser.* Thomas Wrigstad och Annika Spolin berättar om ett språkprov som används vid rekryteringen av sökande till Polishög-

skolan och vilken problematik som är förknippad med framställningen av provet. Vård: Institutionen för nordiska språk.

- 4/12 *Andrespråkskorpus i forskning og undervisning*. Anne Golden, Universitetet i Oslo och Kari Tenfjord, Universitetet i Bergen talar om det nya projektet *Askeladden – morsmålstransfer i norsk innlærerspråk – en korpusbasert tilnærming*. Vård: Institutionen för nordiska språk.

6.7 Kollokviet för historisk språkforskning

Kollokvieledare: Inger Larsson

- 23/1 *Diplomatariets huvudkartotek igår, idag, i morgon*. Roger Andersson presenterar med assistans av Sara Risberg databasen Svenskt Diplomatariums Huvudkartotek över medeltidsbrev (SDHK). Presentationen kommer bl.a. att ta upp följande: 1. bakgrund och tillkomst, 2. databasens struktur och omfång, 3. den praktiska användningen (sökmöjligheter och tips), 4. framtida utvecklingsmöjligheter.
- 20/2 *Runblecket med Kristus och den vrålande tursen och några andra runföremål från Köpingsvik på Öland*. Helmer Gustavson, tidigare avdelningsdirektör på Runverket vid Riksantikvarieämbetet, presenterar några ganska okända och synnerligen intressanta runinskrifter från vikingatid och tidig medeltid.
- 26/3 *Ny fornsvensk bibliografi – Vad vill vi ha?* Ulrika Djärv och Inger Larsson har återupptagit arbetet med att komplettera Geete-Collijns Fornsvenska bibliografi från 1945 och framåt som Barbro Söderberg och hennes doktorander inledde i början av 90-talet. En diskussion med tilltänkta användare om innehåll, tillgänglighet etc.
- 23/4 *Ny forskning om Rökstenen*. Kollokviet ägnas helt åt diskussion av Bo Ralphs nytolkning av Rökstenen i Ralph (2007) ”Gåtan som lösning. Ett bidrag till förståelsen av Rökstenens runinskrift.” I *Maal og minne* 2 (s. 133–157). Även Barnes artikel i samma nummer av *Maal og minne* ”Rök-stenen – noen runologiske og språklige overveielser” (s. 120–131) tas upp.
- 24/9 Magnus Källström: *Runan u som tecken för /o(:)/ i den yngre futharken: kronologisk markör eller regellös variation?*

- 22/10 ”Regellös variation” eller tolkningsbara mönster – om normer i texthistorien. Diskussionen på det senaste språkhistoriska kollokviet om u-runan berörde frågor om hur man ska se på variation och mönster i diakrona källmaterial, och detta kollokvium följer upp dessa frågor med utgångspunkt i texthistoria och diskussionen kring normer. Kollokviet utgår från Vagles artikel som handlar om textnormer i utveckling: Vagle, Wenche. 2002. ”The Diachronicity of Text Norms. A Theory of Genre Formation and Change – illustrated with examples from the text history of Norwegian radio”. I K. L. Berge (red.), Teksthistorie. Tekstvitenskapelige bidrag. (Sakprosa. Skrifter fra prosjektmiljøet Norsk sakprosa. 6.) Oslo: Norsk sakprosa. S. 141–214.
- 19/11 Sofia Lodén presenterar sitt avhandlingsprojekt om hur den svenska riddarromanen *Herr Ivan* förhåller sig till det franska originalet *Le Chevalier au lion*.
- 17/12 Rune Palm: *Om översättning från fornsvenska till dagens svenska*.

6.8 Skrivforskningskollokviet

Kollokvielezare: Mona Blåsjö

- 20/2 Presentation av planerna för EU-projektet *Celine, Content Embedded Literacy for the New Economy*, där institutionen medverkar. Projektets syfte är att, på vetenskaplig grund, utveckla läromedel för utbildning av yrkeslärare i yrkenas skriftbruk.
- 2/4 Diskussion av avhandlingsutkast av Maria Westman (om skriftbruk på gymnasiet bygg- och omvårdnadsprogram).
- 23/4 Presentation av projektet *TOKIS, Text och kunskapsutveckling i skolan*, som institutionen genomför i samarbete med Örebro och Göteborgs universitet.
- 28/5 Kontakter med norsk skrivforskning: Inför kollokviet läser vi urval av aktuell norsk skrivforskning och funderar på vilka träffytor med vår forskning som kan vara mest givande. Vi planerar även konkreta kontakter med norska skrivforskare, bl.a. med utgångspunkt i forskarskolan i läs- och skrivutveckling som startar i höst.
- 30/5 Professor Lars S. Evensen, Institutt for språk- og kommunika-

sjonsstudier, NTNU, Trondheim, talar om Reliefanalys: *Perspektiv i texter*.

- 17/9 1. Erfarenhetsutbyte om vilka tidskrifter, konferenser, nätverk, webbplatser o.d. som är viktiga/relevanta inom området skrivforskning, skrivpedagogik, literacy. 2. Diskussion om en artikel i *Written Communication* vol. 25, nr 3 2008 om hur man kan använda etnografi på olika nivåer i undersökningar om skrivande: Lillis: *Ethnography as method, methodology, and "deep theorizing"*. *Closing the gap between text and context in academic writing research*.
- 15/10 Eija Kuyumcu, Centrum för tvåspråkighetsforskning/Språkforskningsinstitutet och Utbildningsförvaltningen i Stockholm, berättar om utvärderingen av ett litteracitetsprojekt på Knutby-skolan i Rinkeby, där genrepedagogik har prövats.
- 3/12 Christine Räisänen, Chalmers tekniska högskola: *What can Actor-Network Theory contribute to writing research?*

7 Konferensvärdskap

Svenskans beskrivning

Den 10–11 oktober 2008 arrangerade institutionen den 30:e sammankomsten för svenskans beskrivning, under temat Att beskriva svenskan. Inbjudna plenarföreläsare gav en översikt av vad som under åren beskrivits inom ramen för konferensserien (Fred Karlsson, professor i allmän språkvetenskap vid Helsingfors universitet) och problematiserade vad svenska idag egentligen är (Sally Boyd, professor i allmän språkvetenskap vid Göteborgs universitet); i en paneldebatt med deltagare från olika delar av samhället diskuterades sedan vad forskning kring ”svenskans beskrivning” i framtiden kan röra (Tomas Fürth, framtidforskare på Kairos Future, Patrik Hadenius, chefredaktör på Språktidningen, Arne Jarrick, historiker och huvudsekreterare för humaniora och samhällsvetenskap vid Vetenskapsrådet, samt Eva Ström, författare). 59 olika sektionsföredrag presenterades och parallellt arrangerades tre workshoppas (Systemisk-funktionell grammatik: Att beskriva svenskans grammatik som realisering av betydelse; Medborgare och myndigheter – en workshop om klarspråk och offentlig kommunikation; Översättning och tolkning som språkformande kraft i samhället). Omkring 230 forskare, företrädesvis från Sverige och Finland, besökte konferensen.

8 Verksamhet utanför Sverige

8.1 Varaktigt samarbete

Gästforskare eller -lärare vid utländska universitet, forskar- och lärarutbyte, nätverk, osv.

8.1.1 Institutionen

Institutionen är svensk representant i Association of Language Testers in Europe. Årets möten hölls i Cambridge och Lissabon. Den nordiska arbetsgruppen träffades dessutom en gång vid Jyväskylä universitet. Deltagare: Annika Spolin

8.1.2 Enskilda personer

Karlsson, Anna-Malin:

- Docent i nordiska språk, särskilt multimodal textforskning, vid Tammerfors universitet, Finland.

Riad, Tomas:

- *Svensk och nordisk lingvistik från BA- till doktorandnivå.* Samarbetsprojekt för undervisning och handledning mellan Vilnius (genom Doc. Erika Sausverde) och Stockholm.
- Handledare till Ugnius Mikucionis.

Riad, Tomas:

- *Prosodi i versmetrik.* Projekt tillsammans med Prof. Chris Golston, CSU Fresno.

Riad, Tomas och Myrberg, Sara:

- *Forms and Functions of Prosodic Structure.* Nätverk med inriktning mot ton- och intonationsforskning. Huvudkoordinatorer Prof. Carlos Gussenhoven, Radbouduniversitetet i Nijmegen, Yiya Chen, Universitet van Leiden.

8.2 Gästföreläsare och enstaka föredrag

Inbjuden som gästföreläsare eller föredragshållare på konferenser utanför Sverige.

Danielsson, Kristina:

- *Students' reading and writing activities in one Finland-Swedish chemistryclassroom.* Föredrag vid NFPP:s (Nordisk förening för pedagogisk forskning) kongress, Köpenhamn, Danmark 6 mars.

Nord, Andreas:

- *Cultivation in Words: A Swedish Early 16th-Century Adaptation of Columella's De re rustica.* Föredrag vid International Medieval Congress (IMC), Institute for Medieval Studies, University of Leeds, Storbritannien, 7–10 juli.

Pettersson, Jonatan:

- *Translators and narrators – the translation of subjectivity in Old Norse literature.* Inbjuden talare på konferensen Riddarasögur and the translation of court culture in 13th century Scandinavia, Universitetet i Oslo, Norge, 17–18 oktober.

Riad, Tomas

- *Getting the accents (left and) right.* Greinir skáldskapar. Reykholt, Island, 18–21 juni.
- *The prosodic word and accent patterns in Swedish.* Workshop on the Prosodic Hierarchy, University of Tromsø, 5 september.

Sundberg, Gunlög

- *Five perspectives on language testing – The case of Sweden.* Föredrag vid Symposium on European citizenship and language tests: Ideologies of competence vid AILA, the 15th World Congress of Applied Linguistics, Essen, Tyskland. 24–29 augusti.
- *En handbok i svenska som andraspråk – Hur preskriptiv kan man vara? och Från missförstånd till samförstånd – svenska samtal i forskning och undervisning.* Två föredrag vid Conference for North American University Teachers of Swedish, Vancouver, Kanada, 23–25 oktober.

9 Förtroendeuppdrag

9.1 Uppdrag inom Stockholms universitet

Chrystal, Judith:

- Ledamot i profilirådet för språk och språkutveckling.

Karlsson, Anna-Malin:

- Ordinarie ledamot av Humanistiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet (t.o.m. vt 2008).

Myrberg, Sara:

- Sekreterare och vice ordförande i Doktorandrådet.

Rosenqvist, Håkan:

- Informationsmottagare för Lärarförbundet (TCO).

Rudebeck, Lisa:

- Ledamot i Doktorandrådet.
- Doktorandrådsrepresentant vid Humanistiska fakultetsrådet.
- Studentrepresentant i fakultetens lärarförslagsnämnder.

Skarström, Bo Inge:

- Ordförande i Lärostudions rådgivande nämnd.

Strand, Hans:

- Ingår i Språkverkstans idé- och stödgrupp.

Sundberg, Gunlög:

- Representant i referensgruppen för Nationella sfi-prov vid USOS.

Van Meerbergen, Sara:

- Kassör i Doktorandrådet.

9.2 Uppdrag i vetenskaplig/forskningspolitisk styrelse eller nämnd

Hellberg, Staffan:

- Vitterhetsakademiens bibliotek.

Karlsson, Anna-Malin:

- Forskningsnämnden för modern svenska.

Strand, Hans:

- Forskningsnämnden för modern svenska.
- Adolf Noreen-sällskapet.

Sundberg, Gunlög:

- Forskningsnämnden för modern svenska, suppleant.

9.3 Priser, stipendier o.d.

Nord, Andreas:

- Jacob Letterstedts stipendiefond, Kungl. Vitterhetsakademien, resestipendium för konferensresa till Leeds, Storbritannien.

Pettersson, Jonatan:

- Run-Jannestipendiet för att delta i CETRA doctoral summer school i Leuven, Belgien.

Westberg, Gustav:

- Jämställdhetskommitténs stipendium för bästa magisteruppsats med genusperspektiv.

9.4 Ledamot i akademier o.d.

Hellberg, Staffan:

- Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien.

9.5 Medlem i redaktionskommitté/Editorial Board

Björkvall, Anders:

- Medlem i redaktionsrådet för Designs for Learning.

Blåsjö, Mona:

- Ord & Stil, Språkvårdssamfundets skriftserie.

Falk, Cecilia:

- Review editor i Nordic Journal of Linguistics.

Strand, Hans:

- En av redaktörerna för Språk och stil.

9.6 Övriga externa förtroendeuppdrag

Blåsjö, Mona:

- Ledamot i Språkvårdssamfundets styrelse.

Hellberg, Staffan:

- Vice ordförande i Folkuniversitetsföreningen.
- Styrelseledamot i studieförbundet Folkuniversitetet.

Källström, Magnus:

- Ledamot i Namnberedningen i Stockholm stad.

Strand, Hans:

- Vice ordförande i Språkvårdssamfundets styrelse.
- Revisor i Föreningen Individ Samhälle Kommunikation.

Sundberg, Gunlög:

- Nämnden för svenskundervisning, Svenska institutet.

10 Enstaka uppdrag

10.1 Sakkunnig vid tjänstetillsättning

Hellberg, Staffan:

- Sakkunnig vid tillsättning av forskartjänst vid Svenska Akademien.
- Sakkunnig vid befordringsärende till docent vid Karlstads universitet.
- Sakkunnig vid tillsättning av anställning som postdoktor i nordiska språk vid Uppsala universitet.

10.2 Ledamot av betygsnämnd

Falk, Cecilia:

- David Håkanssons disputation i nordiska språk: *Syntaktisk variation och förändring. En studie i subjektlösa satser i fornsvenska*. Lunds universitet, 15 mars.

Hellberg, Staffan:

- Maria Lim Falks disputation i nordiska språk: *Svenska i engelskspråkig skolmiljö*. Stockholms universitet, 21 november.

Karlsson, Anna-Malin:

- Einar Korpus disputation i svenska: *Reklamiska. Guldäggsannonser 1975–2007*. Örebro universitet, 28 mars.

Strand, Hans:

- Anna Malmbjers disputation i nordiska språk: *Skilda världar – en språkvetenskaplig undersökning av gruppsamtal som undervisnings- och lärandeform inom högre utbildning*. Uppsala universitet, 12 januari.

Svanlund, Jan:

- Jenny Magnussons avhandling *Fokus ålder – betydelserelationer och betydelseförändring i användning* vid Institutionen för kultur och kommunikation, Linköpings universitet, 13 juni.

10.3 Fakultetsopponent

Karlsson, Anna-Malin:

- Fredrik Hanssons licentiatavhandling i svenska med didaktisk inrikt-

ning: *Tala om text. Om gymnasieelevers metaspråk i gruppsamtal.*
Malmö högskola/Lunds universitet, 16 maj.

11 Publikationer av anställda vid institutionen

11.1 Vetenskapliga publikationer

Se även <www.nordiska.su.se/publikationer> resp. enskilda personers publikationer: <www.nordiska.su.se/kontakt> under Personal > Personliga hemsidor. Det går också att söka i Stockholms universitets publikationsdatabas DiVA, se under Genvägar: <www.nordiska.su.se/publikationer>.

11.1.1 Bok/rapport

Ingen bok eller rapport publicerades under 2008.

11.1.2 Redaktörskap

Strand H, Thelander M, Melander B, Östman C. Språk och stil: NF 18. Tidskrift för svensk språkforskning. Adolf Noréen-sällskapet, Uppsala; 2008. Språk och stil, 18.

11.1.3 Artikel i bok

Hellberg, Staffan, Fvn. vikingr. Kommentarer till forskningsläget. I: Vi ska alla vara välkomna! Nordiska studier tillägnade Kristinn Jóhannesson. Meijerbergs institut för svensk etymologisk forskning, Göteborg, 2008. S. 139–148.

Hellberg, Staffan, De svenska adverbena: en krympande ordklass. I: Nog ordat? Festskrift till Sven-Göran Malmgren den 25 april 2008. Meijerbergs institut för svensk etymologisk forskning, Göteborg, 2008. S. 148–156.

Lange S. Roget, Bring och Thesaurus Lex. I: Nog ordat? Festskrift till Sven-Göran Malmgren. Göteborg; 2008. S. 9.

11.1.4 Artikel i konferensvolym

Björkvall, Anders, The business of turning children into consumers. A diachronic analysis of the symbolic exchange of goods and services

- in advertisements in a Swedish comic book. I: Bridging Discourses. ASFLA 2007 online proceedings. 2008.
- Danielsson, Kristina & Ekvall, Ulla, Kemi som skriftspråkspraktik i svenska och finlandssvenska skolor. En projektpresentation. I: Femte nationella konferensen i svenska med didaktisk inriktning. Forskningens tillämpning i skolan. Växjö den 29–30 november 2007. 2008. S. 43–54.
- Karlsson, Anna-Malin, Forskare, pedagog eller konsult? Reflektioner kring tillämpad och praxisorienterad språkforskning. I: Språkinläring, språkdidaktik och teknologi. Rapport från ASLA:s höstsymposium. Lund, 8–9 november 2007. 2008. S. 101–113.
- Riad, Tomas & Segerup, My, Phonological association of tone. Phonetic implications in West Swedish and East Norwegian. I: Proceedings Fonetik 2008. Göteborg, 2008. S. 93–96.
- Vogel, Anna, Ett kognitivt grepp på motsatsord. I: Svenskans beskrivning 29. Förhandlingar vid Tjugonionde sammankomsten för svenskans beskrivning. Vasa den 4–5 maj 2007. Vasa, 2008. S. 317–325.

11.1.5 Artikel i tidskrift

- Hellberg, Staffan, Konflikter i grundskolans kursplaner för svenska. I: Språk och stil, 2008 (18). S. 5–37.
- Jansson, Gunilla, Orientering mot språkliga identiteter i samtal om text under arbete i flerspråkiga studentgrupper. I: Språk och Stil, 2008 (18). S. 156–187.
- Källström, Magnus, En tidigare okänd österledsfarare från Rasbo. Till tolkningen av inskriften på Frötunastenen U 1003. I: Fornvännen: Journal of Swedish antiquarian research. 2008:103 (4). S. 233–244.
- Källström, Magnus, Ett tidigare otolkat mansnamn och ett defekt ortnamn på runstenen U 707 i Kungs-Husby kyrka. I: *Studia Anthroponymica Scandinavica*. Tidskrift för nordisk personnamnsforskning. 2008:26. S. 35–45.

11.1.6 Recension

- Björkvall, Anders, Book review: DAVID MACHIN, Introduction to Multimodal Analysis. I: *Visual Communication*. 2008:7 (1). S. 123–127.

- Blåsjö, Mona, Rec. av Kjersti Fløttum, Trine Dahl & Torodd Kinn: Academic Voices. Across languages and disciplines. I: Norsk Lingvistik Tidsskrift. 2008 (26:1). S. 58–65.
- Källström, Magnus, Rec. av Lena Peterson, Nordiskt runnamnslexikon, 5:e rev. utg., Uppsala 2007. I: Studia anthroponymica Scandinavica: Tidskrift för nordisk personnamnsforskning. 2008 (26). S. 141–144.
- Riad, Tomas & Jan Paul Strid, Vokal på glid. Till frågan om östnordisk brytning av kort y. I: Namn och bygd. 2008.

11.2 Övriga publikationer

Se även <www.nordiska.su.se/publikationer> respektive enskilda personers publikationer: <www.nordiska.su.se/kontakt> under Personal > Personliga hemsidor.

11.2.1 Bok/rapport

- Hallström, Anna & Östberg, Urban, Svenska till vardags. Swedish everyday phrases. Natur & Kultur, Stockholm, 2008.
- Hedeboe, Bodil & Polias, John, Genrebyrån. En språkpedagogisk funktionell grammatik i kontext. Hallgren och Fallgren, Stockholm. 2008.
- Milles, Karin, Jämställt språk. En handbok i att skriva och tala jämställt. Norstedts akademiska. 2008. (Småskrift utarbetat av Språkrådet 2008:5.)
- Sundberg, Gunlög & Garlén, Claes, Handbok i svenska som andraspråk. Språkrådet och Norstedts akademiska förlag, Stockholm. 2008. (Skrifter utgivna av Språkrådet.)

11.2.2 Artikel i bok

- Källström, Magnus & Andersson, Lars, Spåren av Jarlabanke. I: Hem till Jarlabanke. Jord, makt och evigt liv i östra Mälardalen under järnålder och medeltid. Historiska media, Lund, 2008. S. 360–378.
- Östberg, Urban, Kamrat spion. Om Sverige i Stasiarkiven. I: Historielärarnas förenings årsskrift. 2008. S. 134–136.
- Östberg, Urban, Lützen. På spaning efter ett minne. Historielärarnas förenings årsskrift. 2008. S.167–168.

11.2.3 Artikel i tidskrift

- Källström, Magnus, Åsmund hämtade trenden från norr. I: Språktidningen. 2008 (4). S. 24–29.
- Riad, Tomas, Börk börk börk. Ehula hule de chokolad muus. I: Språktidningen. 2008 (2). S. 34–39.
- Östberg, Urban, De indoeuropeiska språkens historia. I: Språkbruk, 2008 (4). S.27–28.
- Östberg, Urban, Det skenbart enkla. I: Svenskläraren. 2008 (4). S. 32–33.
- Östberg, Urban, Psalmupproret. I: Horisont. 2008 (4). S. 60–61.
- Östberg, Urban, Språkets rot sökes genom grenars studier. I: Svenskläraren. 2008 (3). S. 35–36.
- Östberg, Urban, Världens modernaste afrikaans. I: Språktidningen. 2008 (1). S. 55–58.

11.2.4 Recension

- Källström, Magnus, Rec. (presentation) av Birgitta Ernby, Norstedts etymologiska ordbok, Stockholm 2008. I: Språktidningen. 2008 (5). S. 86.
- Östberg, Urban, Något tungläst men fängslande om indoeuropeiska språk. I: Nya Wermlands-Tidningen. 2008 (15/12).
- Östberg, Urban, Prousts brev på svenska. I: Nya Wermlands-Tidningen. 2008 (22/11).

11.2.5 Övrigt

- Blåsjö, Mona, Språk med trådar. Språkvårdssamfundet, 2008. (Meddelanden från Språkvårdssamfundet 44.)
- Strand, Hans, Grupparbetets svåra konst. Språkvårdssamfundet, 2008. S. 6. (Meddelanden från Språkvårdssamfundet 44.)

12 Institutionens publikationer

12.1 ACTA: Acta Universitatis Stockholmiensis. Stockholm Studies in Scandinavian Philology

Staffan Hellberg (redaktör):

Kahlin, Linda: Sociala kategoriseringar i samspel. Hur kön, etnicitet och generation konstitueras i ungdomars samtal. (Nr 44.)

Hållsten, Stina: Ingenjörer skriver. Verksamheter och texter i arbete och utbildning. (Nr 45.)

Lim Falk, Maria: Svenska i engelskspråkig skolmiljö. Ämnesrelaterat språkbruk i två gymnasieklasser. (Nr 46.)

Nord, Andreas: Trädgårdsboken som text 1643–2005. (Nr 47.)

12.2 MINS: Meddelanden från Institutionen för nordiska språk

Inger Larsson (redaktör):

Serin, Gunilla: Om orddöd: 41 högtyska lånords uppgång och fall. (MINS 57.)

Lindahl, Elin, Skogsberg, Annika och Söderberg, Tobias: Insändare, fjällhandböcker och Ni-tilltal. Tre kandidatuppsatser i svenska. (MINS 58.)

12.3 Avhandlingar, uppsatser och examensarbeten

12.3.1 Doktorsavhandlingar

Hållsten, Stina: Ingenjörer skriver. Verksamheter och texter i arbete och utbildning.Handledare: Hans Strand och Per-Anders Forstorp.

Kahlin, Linda: Sociala kategoriseringar i samspel. Hur kön, etnicitet och generation konstitueras i ungdomars samtal. Handledare: Hans Strand, Ann-Carita Evaldsson och Staffan Hellberg.

Lim Falk, Maria: Svenska i engelskspråkig skolmiljö. Ämnesrelaterat språkbruk i två gymnasieklasser. Handledare: Hans Strand och Olle Josephson.

Nord, Andreas: Trädgårdsboken som text 1643–2005. Handledare: Anna-Malin Karlsson och Staffan Hellberg.

12.3.2 Magisteruppsatser

Eriksson, Ksenia: En kontrastiv felanalys av ordanvändning i ett tvåspråkigt barns muntliga produktion på ryska och svenska. Handledare: Gunilla Jansson.

Gauffin, Oskar: ”Argumenterande attityder”. Appraisal-analys av elevtexter. Handledare: Bodil Hedeboe.

Haukimäki, Heidi: ”En luftballongflygsvamp”. En undersökning av tvåspråkiga barns produktivitet och korrekthet i nybildade sammansättningar. Handledare: Cecilia Falk.

Jönsson, Emma: ”Alla bara talar finska!” En undersökning av språkliga attityder och identiteter hos svenskspråkiga ungdomar i Helsingfors. Handledare: Johan Hofvendahl.

Nordström, My: Invandring i valtider. Politiska partiers konstruktion av attityd rörande invandrare och svenskar i tre valrörelser 1998–2006. Handledare: Bodil Hedeboe.

Otterheim, Annika: Brott och straff. En språkvetenskaplig undersökning av en lektion om rättsprocesser. Handledare: Karin Junefelt.

Palmgren, Annika: Propositionens värld. Hur verkligheten konstrueras i propositionen Bästa språket. Handledare: Staffan Hellberg.

Pettersson, Theresia: Stockholms stadz tänckiebook anno 1626. En komparativ studie av innehållsliga, strukturella och textuella förändringar i koncept och renskrift. Handledare: Cecilia Falk.

Saxén, Karin: ”Måste man använda kortbyxor i Sverige?” Användningen av engelska länord i svenskan. Handledare: Anna Vogel.

Schantz, Anna Christina von: Pragmatiska aspekter på frasanvändning. Japanskt inlärarespråk i svenska. Handledare: Ylva Carlsson.

Söderberg, Tobias: ”Det var ungefär det jag skulle säga” Hur gymnasieelever avslutar muntliga framställningar. Handledare: Karin Milles.

Söderlund, Hanna: Söta prinsessor och handlingskraftiga superhjältar. En sociosemiotisk studie av genusskapande textvärldar i barntidningar. Handledare: Anna Vogel.

Westberg, Gustav: Beskyddande pappor och oroliga mammor. Evaluering och attityder i föräldralitteratur. Handledare: Anders Björkvall.

12.3.3 Kandidatuppsatser

- Appelgren, Björn:* På tal om könsdiskriminerande reklam. Hur ERK och anmälarna talar om könsdiskriminerande reklam.Handledare: Anders Björkvall.
- Bohman, Rickard:* Lättläst och lättbegripligt? En undersökning av en lärobok i svenska för gymnasieelever med läs- och skrivsvårigheter. Handledare: Stina Hållsten.
- Boström, Per:* Neger, mörkhyad, svart , färgad eller nigger? En diakron frekvensundersökning av ord som används för beskrivning av ”personer med mörk hudfärg” under en 50-årsperiod i svensk press-text. Handledare: Anna Vogel.
- Denk, Andreas:* Utvecklingsstörda – och Personer med funktionsnedsättning. En studie av benämningar på personer med intellektuella funktionsnedsättningar. Handledare: Anna Vogel.
- Hjertén, Marie:* Krönikan. En studie av anvisningar inför nationella provet i svenska och svenska som andraspråk för år 9 med fokus på krönikan. Handledare: Karolina Wirdenäs.
- Jasarevic, Amna:* Olika världar – olika språk? En undersökning av killars och tjejers användning av substantiv, verb och adjektiv utifrån en semantisk kategorisering. Handledare: Ylva Carlsson.
- Jensen, Mia:* Trä som semiotisk modalitet – en studie av meningspotentialen hos ljusa träslag i två svenska heminredningstidningar. Handledare: Anders Björkvall.
- Johansson, Thomas:* Är det möjligt att imitera en insändare i skolan? En jämförelse mellan autentiska och fiktiva insändare. Handledare: Karolina Wirdenäs.
- Kaleova, Blagica:* Könsperspektiv på kvinnors och mäns attitydsuttryck i text. En studie av andraspråkstalarers texter. Handledare: Bodil Hedeboe.
- Karlström, Anita:* Respons – erfarenhet och inställning. Handledare: Ylva Carlsson.
- Li, Susanne:* Att skriva på ett andraspråk. Handledare: Karolina Wirdenäs.
- Lind, Maja:* ”Vi måste träffa soon” – en undersökning om hur finska gymnasieelever använder kommunikationsstrategier i skriftlig kommunikation på svenska. Handledare: Karolina Wirdenäs.

Lundmark, Sofia: En undersökning av laddningen hos benämningen *blind*.Handledare: Anna Vogel.

Nilsson, Anna: ”Det är mycket humant papillomvirus, HPV, just nu.” En kvalitativ undersökning av diskursens realisering och intertextuella relationer i kommersiella och ickekommersiella texter om HPV-vaccin. Handledare: Anders Björkvall.

Pettersson, Olof: ”Kan du skicka saltet, tack.” En undersökning av språkhandlingar i ett läromedel i svenska som främmande språk. Handledare: Gunilla Jansson.

Nyblom, Martin: Internetsynonymordboken. Om dess karaktäristik i 17 engelska, svenska och tyska exempel. Handledare: Sven Lange, Lisa Rudebeck och Lars Törnqvist.

Proestos, Jenny: Medicinska lexikon på Internet. Användarvänlighet i medicinska internetlexikon. Handledare: Sven Lange, Lisa Rudebeck och Lars Törnqvist.

Schentz, Ida: Kvinnliga identitetskonstruktioner i reklam. En historisk studie av modelläsare i svensk veckopress. Handledare: Anders Björkvall.

Sundbom, Bert: Retorik – nyckeln till genrekompetens? Gymnasisters populärvetenskapliga texter analyserade med ett retoriskt metaspråk. Handledare: Ulla Ekvall.

Werner, Ulla: Att konstruera en fackordlista. Behövs en fackordlista med termer från arbetslöshetsförsäkringen? Handledare: Sven Lange och Lars Törnqvist.

Zamanis, Maria: ”Det går snabbare via Internet”. En jämförelse mellan tryckta respektive internetbaserade synonymordböcker samt en granskning av de internetbaserade synonymordböckernas användarvänlighet. Handledare: Sven Lange och Lars Törnqvist.

12.3.4 Examensarbeten på Språkkonsultlinjen

Det examinerades inga språkkonsulter under 2008.

13 Nederländska avdelningen

13.1 Avdelningens organisation

Nederländska avdelningen blev från år 2002 på egen begäran en del av Institutionen för nordiska språk. (Rektors beslut den 2 januari 2002.)

Avdelningen har egen budget och egna informations- och kontaktadresser (brevhuvud, e-post, webbplats, kurskoder m.m.). Studierektorn i nederländska har närvaranderätt vid institutionsstyrelsens möten..

13.2 Avdelningens personal

Se kapitel 1 för institutionsstyrelsen och skyddsombud.

Prefekt: Hans Strand, prof.

Stf. prefekt: Gunlög Sundberg, univ. lektor.

Studierektor: Annika Johansson, FD.

Forskarhandledare: Wikén Bonde, Ingrid, docent i nederländska och biträdande handledare Anders Björkvall.

Universitetslektorer: Annika Johansson, FD (vik.)

Doktorand (anställd): Sara Van Meerbergen, lic.

Timlärare: Stefan Fredriksson, översättare; Peter Bolin, FK, översättare; Anet Gummesson, tolk; Erika van Vulpen, drs. Konsthistoriker.

Kursföreläsare: Annika Johansson.

Administrativ personal: Yvonne Carlsson (15 % av tjänst).

13.3 Permanenta arbetsgrupper

Handledarkollegium: Docent Ingrid Wikén Bonde ingår i institutionens handledarkollegium.

Doktorandrådet: Sara Van Meerbergen ingår som kassör sedan vårterminen 2006.

FUK: Sara Van Meerbergen ingår i FUK sedan ht 2007.

14 Undervisning och utbildning

14.1 Grundutbildning

14.1.1 Efterfrågan och kursutbud

För att få håp-ekvationen att gå ihop antar nederländska avdelningen alla behöriga som söker till utbildningen. Varje termin görs en betydande antagning av personer som inte sökt före det föreskrivna datumet.

Många studenter är synnerligen motiverade och duktiga. Andra har praktiska förkunskaper. En del av studenterna är dock inte beredda att satsa erforderlig tid på sina studier i nederländska. Arbete och studier inom andra ämnen går före. Detta gör att lärarna har att göra med många ”undantag”; de studerande hinner inte gå på undervisning och vill få uppgifter hemskickade eller mejlade till sig. Studievägledningen blir därför omfattande.

14.1.2 Budget, uppdrag och prestationer

Fakultetens anslag till grundutbildningen i ämnet nederländska för 2008 uppgick till 1 200 500 kronor.

Avdelningen har mottagit bokgåvor, gästföreläsarbidrag och resebidrag från Nederländska språkunionen. Vidare har bokgåvor och tidskrifter inlutit från andra offentliga institutioner och organisationer i Nederländerna och Belgien.

Avdelningen hade under 2008 38,45 hås och presterade 13,65 håp.

14.1.3 Översikt över kursutbudet

Studenter/termin: Inställd kurs p.g.a. inga sökande markeras med 0. Kurs som ännu inte fanns markeras inte alls.

GRUNDNIVÅ	studenter/termin	
	vt -08	ht -08
Nederländska		
Läsfärdighetskurs, 7,5 hp	9	4
Nätbaserad Läsfärdighetskurs, 7,5 hp		46
Språkfärdighetskurs, 7,5 hp	3	0
Nederländska I, 30 hp	41	44

Nederländska	vt -08	ht -08
Nederländska II, 30 hp	6	4
Kandidatkurs, 30 hp	1	1

14.2 Forskarutbildning

Nederländska avdelningen deltar i seminarieverksamheten vid institutionen. Doktoranden deltar även i seminarier på Litteraturvetenskapliga institutionen, Tolk- och Översättarinstitutionen (TÖI) och Balifo/ Barnlitterärt forum vid Uppsalas Universitet.

Fakultetens anslag till forskarutbildning i ämnet nederländska var:

- Studiestöd för doktoranden: 300 000 kronor
- Handledning, lokaler och övriga kostnader: 42 300 kronor.

Handledare är docent Ingrid Wikén Bonde och FD Anders Björkqvall.

14.3 Internationellt forskar-, lärar- och studentutbyte

14.3.1 Gästföreläsningar

Avdelningen gästades den 21 oktober 2008 av Ingeborg Sanner universitetsadjunkt i nederländska vid Universitet i Oslo, som talade om Generatie Nix i den nederländska litteraturen och den 11 december 2008 av Mona Arfs, universitetslektor i nederländska vid Göteborgs universitet, som talade om sin forskning i nederländsk syntax. Besöken betalades av Nederlandse Taalunie.

14.3.2 Studenter som läst i Stockholm, vid Nederländska avdelningen

14.3.2.1 Utbytes- och gäststudenter

Nederländska avdelningen har haft två studentassistenter från Groningen, Nederländerna under 2008. Studentassistenterna är ERASMUS-studenter som assisterar Nederländska avdelningens studenter på kursen i uttal i universitets lärostudio.

Nederländska avdelningen hade inga ERASMUS-SOKRATES- eller NORDPLUS-studenter som läste i Stockholm under 2008.

14.3.3 Studenter som rest ut från Stockholm

Under 2008 har inga studenter vid avdelningen rest till Nederländerna eller Belgien som utbytesstudenter.

15 Utvecklingsarbete

Annika Johansson arbetade med att utveckla en nätbaserad distanskurs i nederländsk läsfärdighet och en ny delkurs i kontrastiv lingvistik nederländska-svenska (delkurs inom Nederländska II och kandidatkursen) under vårterminen 2008. Båda kurserna gavs för första gången höstterminen 2008.

Annika Johansson arbetade om kursen Modern nederländsk litteratur (delkurs inom Nederländska I).

Sara Van Meerbergen arbetade med att utveckla en kurs i nederländsk barn- och ungdomslitteratur (delkurs inom Nederländska II och kandidatutbildningen) under höstterminen 2008. Kursen ges för första gången under vårterminen 2009.

Sara Van Meerbergen arbetade om delkursen Skriftlig språkfärdighet inom Nederländska II till en distanskurs. Kursen gavs på distans under höstterminen 2008 och kommer även att ges som nätbaserad distanskurs under vårterminen 2009.

16 Forskning

Nederländska avdelningens forskning är inriktad mot receptionsforskning, översättningsteori, multimodala studier, barn- och ungdomslitteraturforskning och kontrastiva studier.

Fakulteten anslog 347 000 kronor till forskning (exklusive studiestöd till doktoranden) till avdelningen under 2008.

Annika Johansson arbetade med två artiklar om kontrastiv semantik nederländska-svenska: partikelverb för rörelse i nederländskan och kontrastiv korpuslingvistik.

Annika Johansson ingick i Lingua 1-projektet Taaltrotters Abroad, 2006–2008. Projektledare i Sverige är prof. Tomas Riad.

Taaltrotters är ett multimedialt undervisningsmaterial för elever i åldern 12–16 år. Huvudsyftet med Taaltrotters är att göra eleverna medvetna om vad språk är och att språk är kul. Materialet tar upp språkets grundläggande aspekter såsom ord- och meningskonstruktion, ljud (uttal) och intonation samt kommunikation. Viktigt i Taaltrotters är jämförelsen mellan språk där både skillnader och likheter tas upp. Tanken är att Taaltrotters också ska fånga upp den flerspråkiga situation som råder i många klassrum i svenska skolan och införliva den i undervisningen på ett positivt och engagerande sätt

Doktoranden Sara Van Meerbergen undersöker i sin doktorsavhandling översättning av nederländsk barn- och ungdomslitteratur i Sverige 1995–2006, med specifik fokus på bilderböcker. Avhandlingen har en tvärvetenskaplig inriktning och kombinerar litteratursociologi med översättningsteori, barn- och ungdomslitteraturforskning och multimodala studier. I en första del av avhandlingen undersöks interkulturella kontakter mellan Sverige, Nederländerna och Belgien vad gäller översättning av barn- och ungdomslitteratur. I andra delen undersöks med hjälp av några fallstudier om och i så fall hur bilderbokens multimodala karaktär (samspel mellan verbala, visuella och materiella uttryckssätt) modifieras på grund av översättningen.

16.1 Projekt finansierade med externa medel

Taaltrouters abroad. Multimedialt undervisningsmaterial om språkmedvetenhet för skolelever

Finansiär: EU (Lingua 1-projekt) resp. medverkande institutioner (Studio Taalwetenschap, Amsterdam och partners i Åbo och Stuttgart)

Finansieringstid: 2006–2008

Projektledare: Tomas Riad

Medarbetare: Annika Johansson, Jeanna Wennerberg

Projektbeskrivning: Taaltrouters är ett multimedialt undervisningsmaterial för elever i åldern 12–16 år. Huvudsyftet med Taaltrouters är att göra eleverna medvetna om vad språk är och att språk är kul. (Läs mer inledningsvis i kapitel 16).

16.2 Pågående avhandlingsarbeten

Van Meerbergen, Sara: Nederländsk barn- och ungdomslitteratur i Sverige 1995–2006.Handledare: Ingrid Wikén Bonde, Anders Björkvall.

17 Externa kontakter och samarbeten

17.1 Deltagande i konferenser och kurser utanför institutionen

Johansson, Annika:

- Taaltrotters Abroad. Avslutande konferens i Ede, där läroboken Språktrotters lancerades i samband med Språkens dag 2008, Nederländerna 25–26 september.
- Gästföreläsning i kontrastiv lingvistik vid Institutionen för tyska och nederländska, Göteborgs universitet, den 23 oktober 2008.
- Kurs i didaktik för nederlandister arrangerad av Nederlandse taalunie: Literatuur en cultuur in het taalonderwijs. 18–22 augusti i Amsterdam.

Van Meerbergen, Sara:

- Doctoral Summer School vid Center for Translation Studies (Cetra) i Leuven, Belgien. Internationell sommarkurs i översättningsteori för doktorander vid Katholieke Universiteit Leuven, Belgien. 18-29 augusti 2008. Med stipendium från *Petra och Carl Erik Hedborgs Stiftelse*.
- Svenskans Beskrivning, 10 och 11 oktober 2008. Medarbetat i workshop om översättning med föredrag: Praxis och normer i bilderboksöversättning. Mot en multimodal översättningsanalys – 11 oktober.
- Gästseminarium på Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) vid Stockholms Universitet, den 14 november 2008: *Nederländska bilderböcker i svensk översättning: Mot en multimodal översättningsanalys?*

17.2 Annat mer varaktigt samarbete

Gästforskare eller -lärare vid andra universitet, forskar- och lärarutbyte, nätverk, osv.

17.2.1 Enskilda personer

Johansson, Annika:

- Under 2008 inleddes ett samarbete mellan de Nederländska avdelningarna vid Göteborgs och Stockholms universitet. Lektorerna i nederländska vid respektive universitet fungerar som biträdande handledare och gästföreläsare på kandidatkursen vid de två avdelningarna. Samarbetet finansieras av Nederlandse taalunie.
- Arbetar i lärarplattformen för extramurale nederlandistik i Norden. Möte den 14 november 2008 vid Stockholms universitet.

Van Meerbergen, Sara:

- Medlem i Nederlands/Vlaamse werkgroep voor onderzoekers jeugd-literatuur (nederländsk/flamländsk arbetsgrupp för forskning om barn- och ungdomslitteratur) i samarbete med Ibby, Nederländerna.

18 Förtroendeuppdrag

18.1 Uppdrag inom Stockholms universitet

Van Meerbergen, Sara:

- Skyddsombud för doktorander och studenter vid institutionen.

18.2 Uppdrag i vetenskaplig/forskningspolitisk styrelse eller nämnd

Wikén Bonde, Ingrid:

- Ledamot av en av Maatschappij der Nederlandse Letterkundes komitéer för val av litteratur som ska digitaliseras i digitale bibliotheek van de Nederlandse Letterkunde. I den kommitté där Ingrid Wikén Bonde deltar väljs den litteratur som är av intresse för den extramurala nederlandistiken.

19 Enstaka uppdrag

19.1 Lektor/fackgranskare

Johansson, Annika:

- Granskningar av översättningar åt Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds.

Van Meerbergen, Sara:

- Granskningar av översättningar/studentuppgifter åt TÖI.

Wikén Bonde, Ingrid:

- Lektörsutlåtanden åt olika bokförlag (Norstedt, Atlantis).

20 Publikationer av anställda vid avdelningen

20.1 Vetenskapliga publikationer

Se även <www.nordiska.su.se/nederlandska/publikationer> resp. enskilda personers publikationer: <www.nederlandska.su.se> Kontakt > under Personal > Personliga hemsidor.

Det går också att söka i Stockholms universitets publikationsdatabas DiVA, se Genvägar på <www.nordiska.su.se/publikationer>.

20.1.1 Bok

Johansson, Annika & Wennerberg, Jeanna, Språktrotters. Klett Lernen und Wissen, Stuttgart. 2008.

20.1.2 Artikel i bok

Johansson, Annika, Contrastief corpusonderzoek. Het Nederlandse werkwoord komen en het Zweedse werkwoord komma. I: Taal aan den lijve. Het gebruik van corpora in taalkundig onderzoek en taalonderwijs. Academia Press, Gent. 2008. S. 7–28.

20.1.3 Artikel i tidskrift

Johansson, Annika, De relatie tussen werkwoorden van beweging en ruimtelijke partikels en bijwoordelijke bepalingen. I: Tijdschrift voor Neerlandistiek in Scandinavië en ommelanden. 2008. S. 1–8.

Van Meerbergen, Sara, De invloed van het aspect 'beeld' op de culturele overdracht. Het Nederlandstalige prentenboek in Zweden tussen 1995 en 2006. I: Literatuur zonder leeftijd: Publicatiereeks voor de studie van kinder – en jeugdliteratuur. 2008 (22:75). S. 75–88.

20.2 Övriga publikationer

20.2.1 Artikel i tidskrift

Johansson, Annika, De relatie tussen werkwoorden van beweging en ruimtelijke partikels en bijwoordelijke bepalingen. I: Tijdschrift voor Neerlandistiek in Scandinavië en ommelanden. 2008 . S. 1–8.

20.2.2 Recension

Van Meerbergen, Sara, Uitgelezen Jeugdliteratuur. Ontmoetingen tussen traditie en vernieuwing. [’Excellent Children’s Literature. Encounters between Tradition and Renewal.’]. I: International Research Society for Children’s Literature (IRSCL). Online reviews. 2008.

Wikén Bonde, Ingrid, Paul Kußmaul: Verstehen und Übersetzen. Ein Lehr-und Arbeitsbuch. (Narr-Studienbücher). Tübingen: Gunter Narr Verlag, 2007. I: Studia Neophilologica. 2008 (80:2). S. 243–250.

21 Avdelningens publikationer

21.1 Avhandlingar och uppsatser

21.1.1 Doktorsavhandlingar

Det skrevs inga doktorsavhandlingar under 2008.

21.1.2 Magisteruppsatser

Magisterkursen lades ner den 1 januari 2008.

21.1.3 Kandidatuppsatser

Det skrevs inga kandidatuppsatser under 2008.

Institutionen för nordiska språk 106 91 Stockholm
Tfn 08-16 20 00 www.nordiska.su.se

Stockholms
universitet